

Euroopan unionin virallinen lehti

C 175

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

56. vuosikerta

20. kesäkuuta 2013

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

IV *Tiedotteet*

EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA VIRASTOJEN TIEDOTTEET

Neuvosto

2013/C 175/01

Sopimus yhdistetystä patenttitoimioistuimesta 1

FIHinta:
3 EUR

IV

*(Tiedotteet)*EUROOPAN UNIONIN TOIMIELINTEN, ELINTEN, TOIMISTOJEN JA
VIRASTOJEN TIEDOTTEET

NEUVOSTO

SOPIMUS

yhdistetystä patenttituomioistuimesta

(2013/C 175/01)

SOPIMUSJÄSENVALTIOT, jotka

KATSOVAT, että Euroopan unionin jäsenvaltioiden välinen patenttialan yhteistyö edistää merkittävästi Euroopan yhtenäistymisprosessia, erityisesti sellaisten sisämarkkinoiden luomista Euroopan unionissa, joille on ominaista tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus, sekä sellaisen järjestelmän luomista, jolla varmistetaan, ettei kilpailu sisämarkkinoilla vääristy;

KATSOVAT, että pirstoutuneet patenttimarkkinat ja merkittävät vaihtelut kansallisten tuomioistuinjärjestelmien välillä häiritsevät innovointia erityisesti pienissä ja keskisuurissa yrityksissä, joilla on vaikeuksia pitää huolta patenttiansuojasta ja puolustaa itseään perusteettomia vaatimuksia ja sellaisia patenteja koskevia vaatimuksia vastaan, jotka olisi julistettava mitättömiksi;

OTTAVAT HUOMIOON, että Euroopan patenttisopimuksessa, jonka kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat ratifioineet, määrätään yhtenäisestä menettelystä, jossa Euroopan patenttivirasto myöntää eurooppapatenteja;

OTTAVAT HUOMIOON, että asetuksen (EU) N:o 1257/2012 ⁽¹⁾ nojalla patentinhaltijat voivat pyytää eurooppapatenttien yhtenäistä vaikutusta saadakseen yhtenäisen patenttisuojan tiiviimpään yhteistyöhön osallistuvissa Euroopan unionin jäsenvaltioissa;

HALUAVAT edistää patenttisuojaa sekä puolustautumista perusteettomia vaatimuksia ja sellaisia patenteja vastaan, jotka olisi julistettava mitättömiksi, sekä parantaa oikeusvarmuutta perustamalla yhdistetty patenttituomioistuin patenttien loukkausta ja pätevyyttä koskevia oikeudenkäyntejä varten;

KATSOVAT, että yhdistetty patenttituomioistuin olisi saatava sellaiseksi, että varmistetaan ratkaisujen joutuisuus ja korkea laatu samalla kun saadaan aikaan oikeudenmukainen tasapaino oikeudenhaltijoiden ja muiden osapuolten etujen välillä sekä otetaan huomioon suhteellisuuden ja joustavuuden tarve;

KATSOVAT, että yhdistetyn patenttituomioistuimen olisi oltava sopimusjäsenvaltioiden yhteinen tuomioistuin ja siten osa niiden oikeudellista järjestelmää; sille olisi annettava yksinomainen toimivalta vaikutukseltaan yhtenäisten eurooppapatenttien ja Euroopan patenttisopimuksen nojalla myönnettyjen eurooppapatenttien osalta;

KATSOVAT, että Euroopan unionin tuomioistuimen on varmistettava unionin oikeusjärjestyksen yhtenäisyys ja Euroopan unionin oikeuden ensisijaisuus;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja Euroopan unionin neuvoston asetus (EU) N:o 1257/2012, annettu 17 päivänä joulukuuta 2012, yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavasta tiiviimmästä yhteistyöstä (EUVL L 361, 31.12.2012, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

PALAUTTAVAT MIELEEN sopimusjäsenvaltioiden Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) ja Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) mukaiset velvoitteet, mukaan lukien SEU 4 artiklan 3 kohdassa esitetty vilpittömän yhteistyön velvoite sekä velvoite taata yhdistetyn patenttituomioistuimen avulla unionin oikeuden täysimääräinen soveltaminen ja noudattaminen alueillaan sekä yksityisille oikeussubjekteille tuon oikeuden mukaan kuuluvien oikeuksien suoja;

KATSOVAT, että yhdistetyn patenttituomioistuimen on kansallisten tuomioistuinten tavoin noudatettava ja sovellettava unionin oikeutta sekä yhteistyössä unionin oikeuden valvojana toimivan Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa varmistettava sen asianmukainen soveltaminen ja yhdenmukainen tulkinta; yhdistetyn patenttituomioistuimen on tehtävä yhteistyötä Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa erityisesti unionin oikeuden asianmukaisessa tulkinna käytämällä perustana viimeksi mainitun oikeuskäytäntöä ja pyytämällä ennakkoratkaisuja SEUT 267 artiklan mukaisesti;

KATSOVAT, että sopimusjäsenvaltioiden olisi Euroopan unionin tuomioistuimen sopimussuhteen ulkopuolista vastuuta koskevan oikeuskäytännön mukaisesti oltava vastuussa yhdistetyn patenttituomioistuimen tekemien unionin oikeuden loukkausten aiheuttamista vahingoista, mukaan lukien Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisujen pyytämättä jättäminen;

KATSOVAT, että yhdistetyn patenttituomioistuimen tekemät unionin oikeuden loukkaukset, mukaan lukien Euroopan unionin tuomioistuimen ennakkoratkaisujen pyytämättä jättäminen, ovat suoraan sopimusjäsenvaltioiden vastuulla, ja loukkauksanteita voidaan näin ollen nostaa SEUT 258, 259 ja 260 artiklan nojalla mitä tahansa sopimusjäsenvaltiota vastaan, jotta varmistetaan unionin oikeuden ensisijaisuuden kunnioittaminen ja asianmukainen soveltaminen;

PALAUTTAVAT MIELEEN unionin oikeuden ensisijaisuuden; unionin oikeuteen kuuluvat SEU, SEUT, Euroopan unionin perusoikeuskirja, unionin oikeuden yleiset periaatteet sellaisina kuin Euroopan unionin tuomioistuin on niitä kehittänyt ja erityisesti oikeus tehokkaisiin oikeussuojakeinoihin sekä oikeudenmukaiseen ja julkiseen oikeudenkäyntiin kohtuullisen ajan kuluessa riippumattomassa ja puolueettomassa tuomioistuimessa, Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntö ja unionin johdettu oikeus;

KATSOVAT, että kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden olisi voitava liittyä tähän sopimukseen; jäsenvaltiot, jotka ovat päättäneet olla osallistumatta yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavaan tiiviimpään yhteistyöhön, voivat osallistua tähän sopimukseen alueilleen myönnettyjen eurooppapatenttien osalta;

KATSOVAT, että tämän sopimuksen olisi tultava voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai kolmattatoista talletusta seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä, edellyttäen, että sopimusjäsenvaltioihin, jotka ovat tallettaneet ratifioimis- tai liittymiskirjansa, sisältyvät ne kolme valtiota, joissa oli voimassa suurin määrä eurooppapatentteja sitä vuotta edeltävänä vuonna, jona sopimus allekirjoitetaan, tai asetuksen (EU) N:o 1215/2012⁽¹⁾ suhdetta tähän sopimukseen koskevien, tuon asetuksen muutosten voimaantulopäivää seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen mukaan, mikä näistä päivämääristä on myöhäisin,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

I OSA
YLEISET JA INSTITUTIONAALISET MÄÄRÄYKSET

I LUKU

Yleiset määräykset

1 artikla

Yhdistetty patenttituomioistuin

Perustetaan yhdistetty patenttituomioistuin eurooppapatentteja ja vaikutukseltaan yhtenäisiä eurooppapatentteja koskevien riitojen ratkaisemista varten.

Yhdistetty patenttituomioistuin on sopimusjäsenvaltioiden yhteinen tuomioistuin ja siten siihen sovelletaan samoja unionin oikeuden mukaisia velvoitteita kuin sopimusjäsenvaltioiden kansallisiin tuomioistuihin.

2 artikla

Määritelmät

Tätä sopimusta sovellettaessa

- a) 'Tuomioistuimella' tarkoitetaan tällä sopimuksella luotua yhdistettyä patenttituomioistuinta.
- b) 'Jäsenvaltiolla' tarkoitetaan Euroopan unionin jäsenvaltiota.
- c) 'Sopimusjäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka on tämän sopimuksen osapuoli.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1215/2012, annettu 12 päivänä joulukuuta 2012, tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla (EUVL L 351, 20.12.2012, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

- d) 'Euroopan patenttisopimuksella' tarkoitetaan eurooppapatenttien myöntämisestä 5 päivänä lokakuuta 1973 tehtyä yleissopimusta ja sen myöhempiä muutoksia.
- e) 'Eurooppapatentilla' tarkoitetaan Euroopan patenttisopimuksen määräysten nojalla myönnettyä patenttia, jolla ei ole yhtenäistä vaikutusta asetuksen (EU) N:o 1257/2012 nojalla.
- f) 'Vaikutukseltaan yhtenäisellä eurooppapatentilla' tarkoitetaan Euroopan patenttisopimuksen määräysten nojalla myönnettyä patenttia, jolla on yhtenäinen vaikutus asetuksen (EU) N:o 1257/2012 nojalla.
- g) 'Patentilla' tarkoitetaan eurooppapatenttia ja/tai vaikutukseltaan yhtenäistä eurooppapatenttia.
- h) 'Lisäsuojatodistuksella' tarkoitetaan asetuksen (EY) N:o 469/2009 ⁽¹⁾ tai asetuksen (EY) N:o 1610/96 ⁽²⁾ nojalla myönnettyä lisäsuojatodistusta.
- i) 'Perussäännöllä' tarkoitetaan tuomioistuimen perussääntöä sellaisena kuin se on esitetty liitteessä I, joka on erottamaton osa tätä sopimusta.
- j) 'Työjärjestyksellä' tarkoitetaan tuomioistuimen työjärjestystä sellaisena kuin se laaditaan 41 artiklan mukaisesti.

3 artikla

Soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan:

- a) vaikutukseltaan yhtenäisiin eurooppapatentteihin;
- b) patentin suojaamille tuotteille myönnettyihin lisäsuojatodistuksiin;
- c) eurooppapatentteihin, jotka eivät ole vielä rauenneet tämän sopimuksen voimaantulopäivänä tai jotka on myönnetty tuon päivän jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 83 artiklan soveltamista; sekä
- d) eurooppapatenttihakemuksiin, jotka ovat vireillä tämän sopimuksen voimaantulopäivänä tai jotka on tehty tuon päivän jälkeen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 83 artiklan soveltamista.

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 469/2009, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, lääkkeiden lisäsuojatodistuksesta (EUVL L 152, 16.6.2009, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1610/96, annettu 23 päivänä heinäkuuta 1996, kasvinsuojeluaineiden lisäsuojatodistuksen käyttöön ottamisesta (EYVL L 198, 8.8.1996, s. 30), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

4 artikla

Oikeudellinen asema

1. Tuomioistuimella on kussakin sopimusjäsenvaltiossa oikeushenkilön asema ja sillä on laajin asianomaisen valtion kansallisen oikeuden mukaan oikeushenkilöllä oleva oikeuskelpoisuus.

2. Tuomioistuinta edustaa muutoksenhakutuomioistuimen presidentti, joka valitaan perussäännön mukaisesti.

5 artikla

Vastuu

1. Sopimussuhteeseen perustuva tuomioistuimen vastuu määräytyy kyseiseen sopimukseen sovellettavan lainsäädännön mukaan asetuksen (EY) N:o 593/2008 ⁽³⁾ (Rooma I) mukaisesti, jos se on sovellettavissa, tai muussa tapauksessa sen jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti, jonka tuomioistuimessa asia on vireillä.

2. Sopimussuhteen ulkopuolinen tuomioistuimen vastuu sen itsensä tai henkilöstönsä tehtäviensä suorittamisen yhteydessä aiheuttaman vahingon osalta, siltä osin kun asia ei kuulu siviili- ja kauppaoikeuden alaan asetuksessa (EY) N:o 864/2007 ⁽⁴⁾ (Rooma II) tarkoitettuihin tavoin, määräytyy sen sopimusjäsenvaltion lainsäädännön mukaan, jossa vahinko tapahtui. Tämä määräys ei rajoita 22 artiklan soveltamista.

3. Tuomioistuin, jolla on toimivalta ratkaista 2 kohdassa tarkoitettu riidat, on sen sopimusjäsenvaltion tuomioistuin, jossa vahinko tapahtui.

II LUKU

Institutionaaliset määräykset

6 artikla

Tuomioistuin

1. Tuomioistuin muodostuu ensimmäisen asteen tuomioistuimesta, muutoksenhakutuomioistuimesta ja kirjaamosta.

2. Tuomioistuin suorittaa sille tässä sopimuksessa asetetut tehtävät.

7 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuin

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuin muodostuu keskusjaostosta sekä paikallis- ja aluejaostoista.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 593/2008, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimusvelvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma I) (EUVL L 177, 4.7.2008, s. 6), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 864/2007, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2008, sopimukseen perustumattomiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II) (EUVL L 199, 31.7.2007, s. 40), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

2. Keskusjaoston toimipaikka on Pariisissa ja sillä on toimipisteet Lontoossa ja Münchenissä Keskusjaostossa käsiteltävät asiat jaetaan liitteen II mukaisesti, ja tämä liite on erottamaton osa tätä sopimusta.

3. Sopimusjäsenvaltioon perustetaan paikallisjaosto asianomaisten valtion perussäännön mukaisesti esittämästä pyynnöstä. Sopimusjäsenvaltio, johon on perustettu paikallisjaosto, nimeää sen toimipaikan.

4. Sopimusjäsenvaltioon perustetaan sen pyynnöstä uusi paikallisjaosto kutakin kalenterivuotta kohden laskettua sellaista sataa patenttiasiaa kohden, jotka on pantu vireille kyseisessä sopimusjäsenvaltiossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantuloapäivää tai sen jälkeen. Paikallisjaostojen enimmäismäärä sopimusjäsenvaltiota kohden on neljä.

5. Kahta tai useampaa sopimusjäsenvaltiota varten perustetaan aluejaosto niiden perussäännön mukaisesti esittämästä pyynnöstä. Nämä sopimusjäsenvaltiot nimeävät kyseessä olevan jaoston toimipaikan. Aluejaosto voi pitää istuntoja myös muualla kuin toimipaikassaan.

8 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanot

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanojen on oltava monikansallisia. Kokoonpanossa on kolme tuomaria, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän artiklan 5 kohdan ja 33 artiklan 3 kohdan a alakohdan soveltamista.

2. Sellaisen sopimusjäsenvaltion paikallisjaoston kokoonpanojen, jossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen on pantu vireille keskimäärin alle 50 patenttiasiaa kalenterivuotta kohden, kokoonpanossa on oltava yksi lainoppinut tuomari, joka on sen sopimusjäsenvaltion kansalainen, jossa kyseessä oleva paikallisjaosto sijaitsee, ja kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka eivät ole kyseessä olevan sopimusjäsenvaltion kansalaisia ja jotka osoitetaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti tapauskohtaisesti.

3. Sen estämättä mitä 2 kohdassa määrätään, sellaisessa sopimusjäsenvaltiossa olevan paikallisjaoston kokoonpanoissa, jossa kolmen peräkkäisen vuoden aikana ennen tämän sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen on pantu vireille keskimäärin vähintään 50 patenttiasiaa kalenterivuotta kohden, on oltava kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka ovat sen sopimusjäsenvaltion kansalaisia, jossa kyseessä oleva paikallisjaosto sijaitsee, ja yksi lainoppinut tuomari, joka ei ole kyseessä olevan sopimusjäsenvaltion kansalainen ja joka on osoitettu tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Tällainen kolmas tuomari toimii paikallisjaostossa pitkäaikaisesti, jos se on tarpeen sellaisten jaostojen tehokkaan toiminnan kannalta, joiden työkuorma on suuri.

4. Aluejaoston kokoonpanoissa on oltava kaksi lainoppinutta alueellisesta tuomariluettelosta valittua tuomaria, jotka ovat kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia, ja yksi lainoppinut tuomari, joka ei ole kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalainen ja joka osoitetaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

5. Jonkin osapuolen pyynnöstä paikallis- tai aluejaoston kokoonpano pyytää ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä osoittamaan tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti ylimääräisen teknisen pätevyyden omaavan tuomarin, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Lisäksi paikallis- tai aluejaoston kokoonpano voi osapuolia kuultuaan esittää tällaisen pyynnön omasta aloitteestaan, jos se katsoo sen asianmukaiseksi.

Jos tällainen teknisen pätevyyden omaava tuomari osoitetaan, muuta teknisen pätevyyden omaavaa tuomaria ei voida osoittaa 33 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla.

6. Keskusjaoston kokoonpanoissa on kaksi lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia, ja yksi sellainen tuomaripoolista 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti osoitettu teknisen pätevyyden omaava tuomari, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Niissä keskusjaoston kokoonpanoissa, jotka käsittelevät 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisia kanteita, on kuitenkin oltava kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia.

7. Sen estämättä, mitä 1–6 kohdassa määrätään ja työjärjestyksen mukaisesti osapuolet voivat sopia siitä, että yksi ainoa lainoppinut tuomari käsittelee heidän asiansa.

8. Kaikkien ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanojen puheenjohtajana on lainoppinut tuomari.

9 artikla

Muutoksenhakutuomioistuim

1. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanojen on oltava monikansallisia, ja niissä on viisi tuomaria. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanossa on kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia, ja kaksi teknisen pätevyyden omaavaa tuomaria, joilla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti nimeää kokoonpanoon nämä teknisen pätevyyden omaavat tuomarit 18 artiklan mukaisesti tuomaripoolista.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, on 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisia kanteita käsittelevässä ratkaisukokoonpanossa kuitenkin oltava kolme lainoppinutta tuomaria, jotka ovat eri sopimusjäsenvaltioiden kansalaisia.

3. Kaikkien muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanojen puheenjohtajana on lainoppinut tuomari.

4. Muutoksenhakutuomioistuimen kokoonpanot muodostetaan perussäännön mukaisesti.

5. Muutoksenhakutuomioistuimen toimipaikka on Luxemburg.

10 artikla

Kirjaamo

1. Muutoksenhakutuomioistuimen toimipaikkaan perustetaan kirjaamo. Sitä hallinnoi kirjaaja ja se suorittaa sille perussäännön mukaisesti asetetut tehtävät. Kirjaamon pitämä rekisteri on julkinen, jollei tässä sopimuksessa ja työjärjestyksessä esitetyistä ehdoista muuta johdu.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikkiin jaostoihin perustetaan alakirjaamot.

3. Kirjaamo pitää rekisteriä kaikista tuomioistuimessa käsiteltävinä olevista asioista. Sen jälkeen kun asia on toimitettu käsiteltäväksi, kyseessä oleva alakirjaamo ilmoittaa jokaisen asian kirjaamolle.

4. Tuomioistuin nimittää kirjaajan perussäännön 22 artiklan mukaisesti ja antaa kirjaajan tehtävää koskevat säännöt.

11 artikla

Komiteat

Perustetaan hallintokomitea, budjettikomitea ja neuvoo-antava komitea tämän sopimuksen tehokkaan täytäntöönpanon ja toiminnan varmistamiseksi. Niiden on suoritettava erityisesti tässä sopimuksessa ja perussäännössä esitetyt tehtävät.

12 artikla

Hallintokomitea

1. Hallintokomitea muodostuu yhdestä kunkin sopimusjäsenvaltion edustajasta. Euroopan komissio on edustettuna hallintokomitean kokouksissa tarkkailijana.

2. Kullakin sopimusjäsenvaltiolla on yksi ääni.

3. Hallintokomitea tekee päätöksensä edustettuina olevien ja äänestykseen osallistuvien sopimusjäsenvaltioiden kolmen neljännesosan enemmistöllä, paitsi jos tässä sopimuksessa tai perussäännössä toisin määrätään.

4. Hallintokomitea hyväksyy työjärjestyksensä.

5. Hallintokomitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

13 artikla

Budjettikomitea

1. Budjettikomitea muodostuu yhdestä kunkin sopimusjäsenvaltion edustajasta.

2. Kullakin sopimusjäsenvaltiolla on yksi ääni.

3. Budjettikomitea tekee päätöksensä sopimusjäsenvaltioiden edustajien yksinkertaisella enemmistöllä. Talousarvion hyväksyminen edellyttää kuitenkin sopimusjäsenvaltioiden edustajien kolmen neljännesosan enemmistöä.

4. Budjettikomitea hyväksyy työjärjestyksensä.

5. Budjettikomitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

14 artikla

Neuvoo-antava komitea

1. Neuvoo-antava komitea:

a) avustaa hallintokomiteaa tuomioistuimen tuomarien nimittämisen valmistelussa;

b) tekee perussäännön 15 artiklassa tarkoitetulle puheenjohtajistolle ehdotuksia 19 artiklassa tarkoitettua tuomareiden koulutusohjelmaa koskeviksi suuntaviivoiksi; sekä

c) antaa hallintokomitealle lausuntoja 48 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista pätevyysvaatimuksista.

2. Neuvoo-antava komitea muodostuu patenttituomareista sekä patenttioikeuden alalla ja patenttioikeudenkäynneissä toimivista ammatinharjoittajista, joilla on korkein tunnustettu pätevyys. Heidät nimitetään perussäännössä määrätyn menettelyn mukaisesti kuuden vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusia.

3. Neuvoa-antavan komitean kokoonpanossa on varmistettava alan laaja asiantuntemus sekä kunkin sopimusjäsenvaltion edustus. Neuvoa-antavan komitean jäsenet ovat täysin riippumattomia hoitaessaan tehtäviään, eivätkä heitä sido mitkään ohjeet.

4. Neuvoa-antava komitea hyväksyy työjärjestyksensä.

5. Neuvoa-antava komitea valitsee jäsentensä keskuudesta puheenjohtajan kolmen vuoden toimikaudeksi. Toimikausi voidaan uusida.

III LUKU

Tuomioistuimen tuomarit

15 artikla

Tuomarien nimittämistä koskevat kelpoisuusvaatimukset

1. Tuomioistuimessa on sekä lainoppineita tuomareita että teknisen pätevyyden omaavia tuomareita. Tuomarien on täytettävä korkeimmat pätevyysvaatimukset, ja heillä on oltava osoitettua kokemusta patenttioikeudenkäyntien alalta.

2. Lainoppineilla tuomareilla on oltava pätevyys, joka vaaditaan tuomarinvirkoihin nimittämiseen sopimusjäsenvaltiossa.

3. Teknisen pätevyyden omaavilla tuomareilla on oltava yliopistotutkinto ja jonkin teknologian alan osoitettua asiantuntemusta. Heillä on myös oltava sellaista osoitettua tietämystä yksityisoikeudesta ja riita-asioiden oikeudenkäynnistä, jolla on merkitystä patenttioikeudenkäyntien kannalta.

16 artikla

Nimitysmenettely

1. Neuvoa-antava komitea laatii luettelon sopivimmista ehdokkaista, jotka voidaan nimittää tuomioistuimen tuomareiksi perussäännön mukaisesti.

2. Hallintokomitea nimittää tämän luettelon perusteella tuomioistuimen tuomarit yhteisestä sopimuksesta.

3. Tuomareiden nimittämistä koskevat täytäntöönpanomääräykset ovat perussäännössä.

17 artikla

Oikeudellinen riippumattomuus ja puolueettomuus

1. Tuomioistuimen, sen tuomarien ja kirjaajan on oltava oikeudellisesti riippumattomia. Tuomareita eivät sido mitkään ohjeet heidän hoitaessaan tehtäviään.

2. Lainoppineet tuomarit ja ne teknisen pätevyyden omaavat tuomarit, jotka ovat tuomioistuimen päätoimisia tuomareita, eivät saa harjoittaa muuta ammattitoimintaa, olipa se ansiotoimintaa tai ei, ellei hallintokomitea myönnä poikkeusta.

3. Sen estämättä, mitä 2 kohdassa määrätään, tuomarien tehtävien suorittaminen ei sulje pois muiden oikeudellisten tehtävien suorittamista kansallisella tasolla.

4. Teknisen pätevyyden omaavien tuomarien, jotka ovat tuomioistuimen osa-aikaisia tuomareita, tehtävien suorittaminen ei sulje pois muiden tehtävien suorittamista edellyttäen, ettei tämä aiheuta esteellisyyttä.

5. Asianomainen esteellinen tuomari ei saa osallistua menettelyyn. Esteellisyyttä koskevat säännöt ovat perussäännössä.

18 artikla

Tuomaripooli

1. Tuomaripooli muodostetaan perussäännön mukaisesti.

2. Tuomaripooli muodostuu ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikista lainoppineista tuomareista ja teknisen pätevyyden omaavista tuomareista, jotka ovat tuomioistuimen päätoimisia tai osa-aikaisia tuomareita. Tuomaripoolissa on kutakin teknologian alaa kohden oltava vähintään yksi sellainen teknisen pätevyyden omaava tuomari, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja kokemus. Tuomaripooliin kuuluvien teknisen pätevyyden omaavien tuomareiden on oltava myös muutoksenhakutuomioistuimen käytettävissä.

3. Jos tässä sopimuksessa tai perussäännössä niin määrätään, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti osoittaa tuomarit tuomaripoolista kyseessä olevaan jaostoon. Tuomarien osoittamisen on perustuttava heidän oikeudelliseen tai tekniseen asiantuntemukseensa, kielitaitoonsa ja asiaankuuluvaan kokeemukseensa. Tuomarien osoittamisella on taattava sama työn korkea laatu ja sama oikeudellisen ja teknisen asiantuntemuksen korkea taso ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikissa kokoonpanoissa.

19 artikla

Koulutusohjelma

1. Perustetaan tuomareiden koulutusohjelma, jonka yksityiskohdat ovat perussäännössä, jotta saatavilla olevaa patenttioikeudenkäyntien alan asiantuntemusta voidaan parantaa ja lisätä sekä varmistaa tällaisen erityistietämyksen ja kokemuksen laaja maantieteellinen jakautuma. Tämän koulutusohjelman tarvittavat tilat ja palvelut sijaitsevat Budapestissa.

2. Koulutusohjelmassa on keskityttävä erityisesti:

a) työharjoitteluihin sellaisissa kansallisissa patenttutuomioistuimissa tai ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostoissa, joissa patenttioikeudenkäyntejä on huomattava määrä;

- b) kielitaidon parantamiseen;
- c) patenttioikeuden teknisiin näkökohtiin;
- d) riita-asioiden oikeudenkäyntiä koskevan tietämyksen ja kokemuksen tarjoamiseen teknisen pätevyyden omaaville tuomareille;
- e) tuomariehdokkaiden valmentamiseen.

3. Koulutusohjelma tarjoaa jatkuvaa koulutusta. Kaikkien tuomioistuimen tuomareiden kesken järjestetään säännöllisiä kokouksia, joiden tarkoituksena on käsitellä patenttioikeuden kehityssuuntia ja varmistaa tuomioistuimen oikeuskäytännön johdonmukaisuus.

IV LUKU

Unionin oikeuden ensisijaisuus, sopimusjäsenvaltioiden korvausvastuu ja vastuu

20 artikla

Unionin oikeuden ensisijaisuus ja unionin oikeuden noudattaminen

Tuomioistuin soveltaa unionin oikeutta kaikilta osiltaan ja kunnioittaa sen ensisijaisuutta.

21 artikla

Ennakkoratkaisupyynnöt

Sopimusjäsenvaltioiden yhteisenä tuomioistuimena ja niiden oikeusjärjestelmän osana tuomioistuimen on kaikkien kansallisten tuomioistuinten tavoin tehtävä erityisesti SEUT 267 artiklan mukaisesti yhteistyötä Euroopan unionin tuomioistuimen kanssa unionin oikeuden asianmukaisen soveltamisen ja yhdenmukaisen tulkinnan varmistamiseksi. Euroopan unionin tuomioistuimen päätökset sitovat tuomioistuinta.

22 artikla

Unionin oikeuden rikkomisen aiheuttamaa vahinkoa koskeva korvausvastuu

1. Sopimusjäsenvaltiot ovat yhteisvastuussa muutoksenhaku-tuomioistuimen tekemien unionin oikeuden loukkausten aiheuttamasta vahingosta sen unionin oikeuden mukaisesti, joka koskee sopimussuhteen ulkopuolista jäsenvaltioiden vastuuta vahingosta, joita niiden kansalliset tuomioistuimet aiheuttavat unionin oikeutta rikkoessaan.

2. Tällaisia vahinkoja koskeva kanne on nostettava sitä sopimusjäsenvaltiota vastaan, jossa kantajalla on kotipaikkansa tai

päätoimipaikkansa taikka, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikkansa, kyseisen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisessa viranomaisessa. Jos kantajalla ei ole kotipaikkaansa tai päätoimipaikkaansa taikka, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikkaansa sopimusjäsenvaltiossa, kantaja voi nostaa tällaisen kanteen sitä sopimusjäsenvaltiota vastaan, jossa muutoksenhaku-uomioistuimen toimipaikka sijaitsee, kyseisen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisessa viranomaisessa.

Toimivaltaisen viranomaisen on sovellettava tuomioistuinvallion lakia, lukuun ottamatta sen kansainvälistä yksityisoikeutta, kaikkiin niihin kysymyksiin, joita ei säännellä unionin oikeudessa tai tässä sopimuksessa. Kantajalla on oikeus saada sen sopimusjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän vahingonkorvauksen koko määrä, jota vastaan kanne on nostettu.

3. Sopimusjäsenvaltiolla, joka on maksanut vahingonkorvausta, on oikeus saada 37 artiklan 3 ja 4 kohdassa määrätyn menetelmän mukaisesti vahvistettu suhteellinen maksuosuus muilta sopimusjäsenvaltioilta. Hallintokomitea määrittää tämän kohdan mukaisia sopimusjäsenvaltioiden maksuosuuksia koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

23 artikla

Sopimusjäsenvaltioiden vastuu

Tuomioistuimen toimista ovat välittömässä vastuussa kukin sopimusjäsenvaltio erikseen, myös SEUT 258, 259 ja 260 artiklan soveltamiseksi, ja kaikki sopimusjäsenvaltiot yhdessä.

V LUKU

Oikeuslähteet ja aineellinen oikeus

24 artikla

Oikeuslähteet

1. Käsitellessään tämän sopimuksen mukaisesti käsiteltäväkseen saatettuja asioita tuomioistuimen on noudatettava täysin 20 artiklaa ja sen päätösten on perustuttava:

- a) unionin oikeuteen, mukaan lukien asetus (EU) N:o 1257/2012 ja asetus (EU) N:o 1260/2012⁽¹⁾;
- b) tähän sopimukseen;
- c) Euroopan patenttisopimukseen;
- d) muihin kansainvälisiin sopimuksiin, joita sovelletaan patentteihin ja jotka sitovat kaikkia sopimusjäsenvaltioita; sekä
- e) kansalliseen lainsäädäntöön.

⁽¹⁾ Neuvoston asetus (EU) N:o 1260/2012, annettu 17 päivänä joulukuuta 2012, yhtenäisen patenttisuojan luomiseksi toteutettavan tiiviimmän yhteistyön täytäntöönpanoon sovellettavista käännösjärjestelyistä (EUVL L 361, 31.12.2012, s. 89), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

2. Niiltä osin kuin tuomioistuin perustaa päätöksensä kansalliseen lainsäädäntöön, mukaan lukien tarvittaessa muiden kuin sopimusvaltioiden lainsäädäntö, sovellettava oikeus määritetään seuraavien mukaisesti:

- a) välittömästi sovellettavien, kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä sisältävän unionin oikeuden säännösten perusteella; tai
- b) jos välittömästi sovellettavia unionin oikeuden säännöksiä ei ole tai jos ne eivät ole soveltuvia, kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjä sisältävien kansainvälisten sopimusten perusteella; tai
- c) jos edellä a ja b alakohdassa tarkoitettuja säännöksiä tai määräyksiä ei ole, tuomioistuimen määrittämien kansainvälistä yksityisoikeutta koskevien kansallisten säännösten perusteella.

3. Muiden kuin sopimusvaltioiden lainsäädäntöä sovelletaan, kun tämä on osoitettu soveltamalla 2 kohdassa tarkoitettuja sääntöjä, erityisesti 25–28 artiklan, 54, 55, 64, 68 ja 72 artiklan osalta.

25 artikla

Oikeus kieltää keksinnön suora hyödyntäminen

Patentti antaa haltijalleen oikeuden kieltää kolmansia osapuolia toteuttamasta ilman haltijan suostumusta seuraavia toimenpiteitä:

- a) valmistamasta, tarjoamasta, saattamasta markkinoille tai käyttämästä patentin kohteena olevaa tuotetta tai tuomasta maahan tai säilyttämästä tuotetta näitä tarkoituksia varten;
- b) käyttämästä patentin kohteena olevaa menetelmää tai, jos kolmas osapuoli on tietoinen tai sen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että menetelmän käyttö on kielletty ilman patentinhaltijan suostumusta, tarjoamasta menetelmää käyttöön niiden sopimusjäsenvaltioiden alueella, joissa patentilla on vaikutus;
- c) tarjoamasta, saattamasta markkinoille, käyttämästä taikka tuomasta maahan tai säilyttämästä näitä tarkoituksia varten tuotetta, joka on saatu suoraan patentin kohteena olevalla menetelmällä.

26 artikla

Oikeus kieltää keksinnön välillinen hyödyntäminen

1. Patentti antaa haltijalleen oikeuden kieltää ilman haltijan suostumusta toimivia kolmansia osapuolia toimittamasta tai tarjoutumasta toimittamaan niiden sopimusjäsenvaltioiden alueella, joissa patentilla on vaikutus, kyseisen keksinnön olennaiseen osaan liittyviä hyödyntämismenetelmiä muulle kuin sellaiselle henkilölle, joka on patentoidun keksinnön hyödyntämiseen oikeutettu osapuoli, jos tämä kolmas osapuoli on tietoinen tai

sen olisi pitänyt olla tietoinen siitä, että nämä välineet soveltuvat ja ne on tarkoitettu asianomaisen keksinnön hyödyntämiseen.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei sovelleta, kun hyödyntämismenetelmät ovat yleisesti kaupan olevia tuotteita, lukuun ottamatta tilannetta, jossa kolmas yllyttää henkilöä, jolle toimitus on osoitettu, toteuttamaan jonkin 25 artiklassa kielletyn toimenpiteen.

3. Jäljempänä olevan 27 artiklan a–d kohdassa tarkoitettuja toimia suorittavia henkilöitä ei pidetä 1 kohdassa tarkoitettuina osapuolina, joilla on oikeus hyödyntää keksintöä.

27 artikla

Patentin vaikutusten rajoitukset

Patentin antamat oikeudet eivät käsitä seuraavia:

- a) toimet, jotka suoritetaan yksityisluontoisesti muissa kuin kaupallisissa tarkoituksissa;
- b) kokeelliset toimet, jotka liittyvät patentoidun keksinnön kohteeseen;
- c) biologisen materiaalin käyttö muiden kasvilajikkeiden jalostamiseen tai löytämiseen ja kehittämiseen;
- d) direktiivin 2001/82/EY⁽¹⁾ 13 artiklan 6 kohdan tai direktiivin 2001/83/EY⁽²⁾ 10 artiklan 6 kohdan nojalla sallitut toimet, jotka liittyvät johonkin patenttiin, joka koskee jommasakummassa direktiivissä tarkoitettua tuotetta;
- e) lääkkeiden satunnainen valmistaminen apteekissa yksittäistapauksissa lääkemääräyksen perusteella ja näin valmistettuja lääkkeitä koskevat toimet;
- f) patentoidun keksinnön käyttö teollisoikeuden suojelemista koskevan kansainvälisen liiton (Pariisin liitto) maiden tai Maailman kauppajärjestön jäsenten, jotka eivät ole niitä sopimusjäsenvaltioita, joissa kyseisellä patentilla on vaikutus, aluksissa, tällaisten alusten rungossa, koneistossa, varusteissa, laitteissa ja muissa tarvikkeissa, silloin kun tällainen alus saapuu väliaikaisesti tai tahattomasti sellaisen sopimusjäsenvaltion aluevesille, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus, sillä edellytyksellä, että keksintöä käytetään siellä yksinomaan aluksen tarpeisiin;

⁽¹⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/82/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, eläinlääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/83/EY, annettu 6 päivänä marraskuuta 2001, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä koskevista yhteisön säännöistä (EYVL L 311, 28.11.2001, s. 67), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

g) patentoidun keksinnön käyttö teollisoikeuden suojelemista koskevan kansainvälisen liiton (Pariisin liitto) maiden tai Maailman kauppajärjestön jäsenten, jotka eivät ole niitä sopimusjäsenvaltioita, joissa kyseisellä patentilla on vaikutus, ilma-alusten tai maalla kulkevien ajoneuvojen tai muiden liikennevälineiden taikka tällaisten ilma-alusten tai maalla kulkevien ajoneuvojen osien rakentamisessa tai toiminnassa, silloin kun tällainen liikenneväline saapuu väliaikaisesti tai tahattomasti sellaisen sopimusjäsenvaltion alueelle, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus;

h) kansainvälisestä siviili-ilmailusta 7 päivänä joulukuuta 1944 tehdyn yleissopimuksen ⁽¹⁾ 27 artiklan mukaiset toimet, silloin kun nämä toimet koskevat tuon yleissopimuksen osapuolena olevan sellaisen maan ilma-aluksia, joka ei ole sopimusjäsenvaltio, jossa kyseisellä patentilla on vaikutus;

i) se, että viljelijä käyttää viljelmiensä tuotteita lisäykseen tai moninkertaistamiseen omalla tilallaan, edellyttäen, että kasvinlisäysaineisto on myyty tai muutoin toimitettu viljelijälle maatalouskäyttöön patentinhaltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan. Tämän käytön laajuus ja sitä koskevat edellytykset vastaavat asetuksen (EY) N:o 2100/94 ⁽²⁾ 14 artiklassa säädettyjä;

j) se, että viljelijä käyttää suojattua karjaa maataloustarkoituksiin, edellyttäen, että siitoseläimet tai muu eläinlisäysaineisto on myyty tai muutoin toimitettu viljelijälle patentinhaltijan toimesta tai hänen suostumuksellaan. Tällaiseen käyttöön sisältyy eläinten tai muun eläinlisäysaineiston toimittaminen viljelijälle tämän maatalouskäyttöön, mutta ei myynti osana kaupallista lisäystoimintaa tai tällaista toimintaa varten;

k) neuvoston direktiivin 2009/24/EY ⁽³⁾ 5 ja 6 artiklan, erityisesti sen analysointia ja yhteentoimivuutta koskevien säännösten, nojalla sallitut toimet ja saatujen tietojen käyttö; sekä

l) direktiivin 98/44/EY ⁽⁴⁾ 10 artiklan nojalla sallitut toimet.

⁽¹⁾ Kansainvälinen siviili-ilmailujärjestö (ICAO), Chicagon yleissopimus, asiak. 7300/9 (9. painos, 2006).

⁽²⁾ Neuvoston asetus (EY) N:o 2100/94, annettu 27 päivänä heinäkuuta 1994, yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista (EYVL L 227, 1.9.1994, s. 1), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/24/EY, annettu 23 päivänä huhtikuuta 2009, tietokoneohjelmien oikeudellisesta suojasta (EUVL L 111, 5.5.2009, s. 16), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

⁽⁴⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/44/EY, annettu 6 päivänä heinäkuuta 1998, bioteknologian keksintöjen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 213, 30.7.1998, s. 13), mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

28 artikla

Keksinnön aiempaan käyttöön perustuva oikeus

Jos keksinnölle olisi myönnetty kansallinen patentti, henkilöllä, jolla olisi ollut sopimusjäsenvaltiossa kyseisen keksinnön aiempaan käyttöön perustuva oikeus tai kyseisen keksinnön henkilökohtaista omistamista koskeva oikeus, on tuossa sopimusjäsenvaltiossa samat oikeudet samaa keksintöä koskevan patentin osalta.

29 artikla

Eurooppapatentin antamien oikeuksien sammuminen

Eurooppapatentin antamat oikeudet eivät kata toimia, jotka koskevat kyseisellä patentilla suojattua tuotetta sen jälkeen kun patentinhaltija on laskenut tuotteen Euroopan unionin markkinoille tai näin on tehty hänen suostumuksellaan, ellei patentinhaltijalla ole oikeutettuja perusteita vastustaa tuotteen laajempaa saattamista markkinoille.

30 artikla

Lisäsuojatodistusten vaikutukset

Lisäsuojatodistus antaa samat oikeudet kuin patentti ja sitä koskevat samat rajoitukset ja velvoitteet.

VI LUKU

Kansainvälinen toimivalta ja toimivalta

31 artikla

Kansainvälinen toimivalta

Tuomioistuimen kansainvälinen toimivalta on asetuksen (EU) N:o 1215/2012 tai tarvittaessa tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla tehdyn yleissopimuksen (Luganon yleissopimus) ⁽⁵⁾ mukainen.

32 artikla

Tuomioistuimen toimivalta

1. Tuomioistuimella on yksinomainen toimivalta seuraavissa asioissa:

a) kanteet, jotka koskevat patenttien ja lisäsuojatodistusten toteutumusta tai uhkaavaa loukkausta, ja niihin liittyvät väitteet, mukaan lukien käyttötulopia koskevat vastakanteet;

b) kanteet sen vahvistamiseksi, ettei patenttien ja lisäsuojatodistusten loukkausta ole tapahtunut;

⁽⁵⁾ Tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla tehty yleissopimus, tehty Luganossa 30 päivänä lokakuuta 2007, mukaan lukien mahdolliset myöhemmät muutokset.

- c) kanteet, jotka koskevat väliaikaisia toimenpiteitä ja turvaamistoimia sekä kieltoja;
- d) kanteet, jotka koskevat patenttien mitättömäksi julistamista ja lisäsuojatodistusten mitättömäksi julistamista;
- e) vastakanteet, jotka koskevat patenttien mitättömäksi julistamista ja lisäsuojatodistusten mitättömäksi julistamista;
- f) kanteet, jotka koskevat vahingonkorvausta tai vastikkeita ja jotka perustuvat julkaistun eurooppapatenttihakemuksen antamaan väliaikaiseen suojaan;
- g) kanteet, jotka koskevat keksinnön käyttöä ennen patentin myöntämistä tai keksinnön aiempaan käyttöön perustuvaa oikeutta;
- h) kanteet, jotka koskevat käyttölupia koskevia vastikkeita asetuksen (EU) N:o 1257/2012 8 artiklan perusteella; sekä
- i) kanteet, jotka koskevat Euroopan patenttiviraston päätöksiä sen suorittaessa asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä.

2. Sopimusjäsenvaltioiden kansallisilla tuomioistuimilla on edelleen toimivalta sellaisten patenteja ja lisäsuojatodistuksia koskevien kanteiden osalta, jotka eivät kuulu tuomioistuimen yksinomaiseen toimivaltaan.

33 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostojen toimivalta

1. Tämän artiklan 7 kohdan soveltamista rajoittamatta 32 artiklan 1 kohdan a, c, f ja g alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan

- a) siinä sopimusjäsenvaltiossa sijaitsevassa paikallisjaostossa, jossa toteutunut tai uhkaava loukkaus on tapahtunut tai saattaa tapahtua, tai siinä aluejaostossa, johon kyseinen sopimusjäsenvaltio osallistuu; tai
- b) siinä sopimusjäsenvaltiossa sijaitsevassa paikallisjaostossa, jossa vastaajan, tai jos vastaajia on useita, yhden vastaajan kotipaikka tai päätoimipaikka taikka, jos kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ei ole, toimipaikka sijaitsee, tai siinä aluejaostossa, johon tällainen sopimusjäsenvaltio osallistuu. Useita vastaajia vastaan voidaan nostaa kanne ainoastaan, jos vastaajien välillä on kaupallinen suhde ja jos kanne koskee samaa väitettyä loukkausta.

Edellä 32 artiklan 1 kohdan h alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan ensimmäisen alakohdan b alakohdan mukaisessa paikallis- tai aluejaostossa.

Kanteet sellaisia vastaajia kohtaan, joiden kotipaikka tai päätoimipaikka taikka, jos kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ei ole, toimipaikka sijaitsee sopimusjäsenvaltioiden alueen ulkopuolella, nostetaan ensimmäisen alakohdan a alakohdan mukaisessa paikallis- tai aluejaostossa taikka keskusjaostossa.

Jos kyseessä olevassa sopimusjäsenvaltiossa ei ole paikallisjaostoa eikä se osallistu aluejaostoon, kanteet nostetaan keskusjaostossa.

2. Jos 32 artiklan 1 kohdan a, c, f, g tai h alakohdassa tarkoitettu kanne on vireillä ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostossa, ei mitään 32 artiklan 1 kohdan a, c, f, g tai h alakohdassa tarkoitettua kannetta saa nostaa samojen osapuolten kesken saman patentin osalta muussa jaostossa.

Jos 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu kanne on vireillä aluejaostossa ja loukkaus on tapahtunut kolmen tai useamman aluejaoston alueella, asianomainen aluejaosto siirtää asian vastaajan pyynnöstä keskusjaoston käsiteltäväksi.

Jos samojen osapuolten välillä on nostettu samaa patenttia koskeva kanne useassa eri jaostossa, on se jaosto, jossa kanne on ensin nostettu, toimivaltainen koko asian osalta ja jaostojen, joissa kanne on nostettu myöhemmin, on jätettävä kanne tutkimatta työjärjestyksen mukaisesti.

3. Edellä 32 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu mitättömäksi julistamista koskeva vastakanne voidaan nostaa, jos on nostettu 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu loukkauskanne. Kyseinen paikallis- tai aluejaosto voi osapuolia kuultuaan

- a) jatkaa sekä loukkauskanteen että mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen käsittelyä ja pyytää ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä osoittamaan 18 artiklan 3 kohdan mukaisesti tuomaripoolista teknisen pätevyyden omaavan tuomarin, jolla on pätevyys ja kokemusta kyseessä olevalla teknologian alalla;
- b) siirtää mitättömäksi julistamista koskevan vastakanteen keskusjaoston päätettäväksi ja keskeyttää loukkauskanteen käsittelyn tai jatkaa sitä; tai
- c) osapuolten suostumuksella siirtää asian keskusjaoston päätettäväksi.

4. Edellä 32 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa tarkoitettut kanteet nostetaan keskusjaostossa. Jos samojen osapuolten välillä on kuitenkin nostettu 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu samaa patenttia koskeva loukkauskanne paikallis- tai aluejaostossa, nämä kanteet voidaan nostaa ainoastaan samassa paikallis- tai aluejaostossa.

5. Jos 32 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettu mitättömäksi julistamista koskeva kanne on vireillä keskusjaostossa, 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu samojen osapuolten välinen samaa patenttia koskeva loukkauskanne voidaan nostaa missä tahansa jaostossa tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti tai keskusjaostossa. Kyseessä olevan paikallis- tai aluejaoston on harkintansa mukaan toimittava tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti.

6. Keskusjaostossa sen vahvistamiseksi, ettei loukkausta ole tapahtunut, vireillä olevan 32 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua kantetta käsittelevä on keskeytettävä, jos paikallis- tai aluejaostossa on nostettu samojen osapuolten välinen tai yksinomaisten käyttöluvan haltijan ja sen vahvistamista, että loukkausta ei ole tapahtunut, pyytävän osapuolen välinen samaa patenttia koskeva 32 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu loukkauskanne kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun kanne oli nostettu keskusjaostossa.

7. Osapuolet voivat sopia 32 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa tarkoitettujen kanteiden nostamisesta valitsemassaan jaostossa, myös keskusjaostossa.

8. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan d ja e alakohdassa tarkoitettuja kanteita voidaan nostaa ilman, että kantajan on tehtävä väitettä Euroopan patenttivilastossa.

9. Edellä 32 artiklan 1 kohdan i alakohdassa tarkoitettuja kanteita nostetaan keskusjaostossa.

10. Osapuolen on ilmoitettava tuomioistuimelle mahdollisista Euroopan patenttivilastossa vireillä olevista kumoamis-, rajoittamis- tai väittemenettelyistä ja pyynnöistä, jotka koskevat nopeutettua menettelyä Euroopan patenttivilastossa. Tuomioistuin voi keskeyttää asian käsittelyn, jos Euroopan patenttivilastolta voidaan odottaa pikaista päätöstä.

34 artikla

Päätösten alueellinen soveltamisala

Tuomioistuimen päätösten soveltamisalaan kuuluu eurooppapatentin osalta niiden sopimusjäsenvaltioiden alue, joiden osalta eurooppapatentilla on vaikutus.

VII LUKU

Patentteja koskeva sovittelu- ja välimiesmenettely

35 artikla

Patentteja koskeva sovittelu- ja välityskeskus

1. Perustetaan patentteja koskeva sovittelu- ja välityskeskus, jäljempänä 'keskus'. Sen toimipisteet sijaitsevat Ljubljanassa ja Lissabonissa.

2. Keskus tarjoaa puitteet ja välineet tämän sopimuksen piiriin kuuluvien patenttiriitojen sovittelu- ja välitysmenettelyille. Jäljempänä olevaa 82 artiklaa sovelletaan tarpeellisin muutoksin kaikkiin keskuksen puitteita ja välineitä käyttäen, muun muassa sovittelumenettelyn avulla, aikaansaatuihin riidanratkaisuihin. Patenttia ei kuitenkaan voida sovittelu- ja välitysmenettelyssä kumota tai julistaa mitättömäksi taikka rajoittaa.

3. Keskus vahvistaa sovittelu- ja välitysmenettelyä koskevat säännöt.

4. Keskus laatii luettelon sovittelijoista ja välimiehistä, jotka avustavat osapuolia näiden riidan ratkaisemisessa.

II OSA

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

36 artikla

Tuomioistuimen talousarvio

1. Tuomioistuimen talousarvio rahoitetaan tuomioistuimen omista tuloista sekä tarvittaessa ainakin 83 artiklassa tarkoitettuna siirtymäkautena sopimusjäsenvaltioiden rahoitusosuuksista. Talousarvion on oltava tasapainossa.

2. Tuomioistuimen omat tulot muodostuvat tuomioistuinmaksuista ja muista tuloista.

3. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuinmaksut. Ne koostuvat kiinteästä maksusta ja arvoon perustuvasta maksusta, jota sovelletaan ennalta määritellyn ylärajan ylittävältä osin. Tuomioistuinmaksut on vahvistettava sellaiselle tasolle, jolla varmistetaan, että oikeuden tasapuolisen saatavuuden periaate, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten ja mikroyhteisöjen, luonnollisten henkilöiden, voittoa tavoittelemattomien järjestöjen, yliopistojen ja julkisten tutkimusorganisaatioiden osalta, ja tuomioistuimelle aiheutuvista kustannuksista osapuolten maksettavaksi tuleva asianmukainen määrä ovat oikeassa suhteessa toisiinsa, ottaen huomioon kyseessä olevien osapuolten taloudelliset edut sekä tavoite, jonka mukaan tuomioistuin rahoittaa itsensä ja että sen talous on tasapainossa. Hallintokomitea tarkistaa määrärajojen tuomioistuinmaksujen tason. Pienille ja keskisuurille yrityksille ja mikroyhteisöille osoitettavia tukitoimia voidaan harkita.

4. Jos tuomioistuin ei kykene tasapainottamaan talousarviotaan omista varoistaan, sopimusjäsenvaltiot maksavat sille erityisrahoitusosuuksia.

37 artikla

Tuomioistuimen rahoitus

1. Tuomioistuimen toimintakustannukset rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta perussäännön mukaisesti.

Sopimusjäsenvaltion, joka perustaa paikallisjaoston, on järjestettävä tähän tarvittavat tilat. Sopimusjäsenvaltioiden, jotka jakavat aluejaoston, on järjestettävä yhdessä tähän tarvittavat tilat. Sopimusjäsenvaltioiden, jossa keskusjaosto, sen toimipisteet tai muutoksenhakutuomioistuin sijaitsevat, on järjestettävä tähän tarvittavat tilat. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana asianomaiset sopimusjäsenvaltiot huolehtivat myös hallinnollisesta tukihenkilöstöstä, millä ei kuitenkaan ole vaikutusta tuota henkilöstöä koskevan perussäännön soveltamiseen.

2. Tämän sopimuksen voimaantulopäivänä sopimusjäsenvaltiot suorittavat ensimmäiset rahoitusosuudet, jotka ovat tarpeen tuomioistuimen perustamiseksi.

3. Tämän sopimuksen voimaantulosta alkavan ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana kunkin sopimusjäsenvaltion, joka on ratifioinut sopimuksen tai liittynyt siihen ennen sen voimaantuloa, rahoitusosuus lasketaan sen perusteella, kuinka monta eurooppapatenttia kyseisen valtion alueella on voimassa tämän sopimuksen voimaantulopäivänä ja kuinka monen eurooppapatentin osalta on nostettu kyseisen valtion kansallisissa tuomioistuimissa loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskeva kanne tämän sopimuksen voimaantuloa edeltäneinä kolmena vuotena.

Tämän saman ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana niiden sopimusjäsenvaltioiden, jotka ratifioivat sopimuksen tai liittyvät siihen sen voimaantulon jälkeen, rahoitusosuudet lasketaan sen perusteella, kuinka monta eurooppapatenttia ratifioivan tai liittyvän jäsenvaltion alueella on voimassa tämän sopimuksen ratifiointi- tai siihen liittymispäivänä ja kuinka monen eurooppapatentin osalta on nostettu ratifioivan tai liittyvän valtion kansallisissa tuomioistuimissa loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskeva kanne tämän sopimuksen ratifiointia tai siihen liittymistä edeltäneinä kolmena vuotena.

4. Jos ensimmäisen seitsemän vuoden siirtymäkauden päättyttyä, mihin mennessä tuomioistuimen odotetaan voivan rahoittaa itsensä, tarvitaan sopimusjäsenvaltioiden rahoitusosuuksia, ne määritellään vaikutukseltaan yhtenäisistä eurooppapatenteista kertyvien vuosimaksujen jakoperusteiden mukaisesti, sellaisina kuin niitä sovelletaan ajankohtana, jona rahoitusosuudet tulevat tarpeellisiksi.

38 artikla

Tuomareiden koulutusohjelman rahoitus

Tuomareiden koulutusohjelma rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta.

39 artikla

Keskuksen rahoitus

Keskuksen toimintamenot rahoitetaan tuomioistuimen talousarviosta.

III OSA

ORGANISAATIOTA JA MENETTELYÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

I LUKU

Yleiset määräykset

40 artikla

Perussääntö

1. Perussäännössä määrätään tuomioistuimen organisaatiota ja toimintaa koskevat yksityiskohdat.

2. Perussääntö on liitetty tähän sopimukseen. Perussääntöä voidaan muuttaa hallintokomitean päätöksellä tuomioistuimen tai sopimusjäsenvaltion ehdotuksen perusteella, jonka jäsenvaltio on tehnyt tuomioistuinta kuultuaan. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa tämän sopimuksen kanssa tai muuttaa sitä.

3. Perussäännössä on varmistettava, että tuomioistuimen toiminta organisoidaan mahdollisimman tehokkaalla ja kustannus-tehokkaalla tavalla, ja siinä on taattava oikeuspuolien saatavuus.

41 artikla

Työjärjestys

1. Työjärjestyksessä määrätään tuomioistuinkäsittelyjen yksityiskohdat. Sen on oltava tämän sopimuksen ja perussäännön mukainen.

2. Hallintokomitea hyväksyy työjärjestyksen sidosryhmien laajan kuulemisen pohjalta. Euroopan komissiolta on pyydettävä sitä ennen lausunto työjärjestyksen yhteensopivuudesta unionin oikeuden kanssa.

Työjärjestystä voidaan muuttaa hallintokomitean päätöksellä tuomioistuimen ehdotuksen perusteella ja sen jälkeen kun Euroopan komissiota on kuultu. Tällaiset muutokset eivät kuitenkaan saa olla ristiriidassa tämän sopimuksen tai perussäännön kanssa tai muuttaa niitä.

3. Työjärjestyksessä on varmistettava, että tuomioistuimen päätökset ovat mahdollisimman korkealaatuisia ja että menettelyt organisoidaan niin tehokkaalla ja kustannustehokkaalla tavalla kuin mahdollista. Siinä on varmistettava asianmukainen tasapaino kaikkien osapuolten oikeutettujen etujen välillä. Siinä on määrättävä tuomarien tarpeellisesta harkintavallasta heikentämättä kuitenkin menettelyjen ennakoitavuutta osapuolten kannalta.

42 artikla

Suhteellisuus ja oikeudenmukaisuus

1. Tuomioistuin käsittelee riita-asioita tavalla, joka on oikeassa suhteessa niiden merkitykseen ja monitahoisuuteen.

2. Tuomioistuin varmistaa, että tässä sopimuksessa ja perussäännössä vahvistettuja sääntöjä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja sovelletaan oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti ja että ne eivät vääristä kilpailua.

43 artikla

Käsiteltävien asioiden hallinnointi

Tuomioistuin hallinnoi käsiteltäväkseen saatettuja asioita aktiivisesti ja työjärjestyksestä noudattaen heikentämättä osapuolten vapautta määrittää asiansa kohde ja sen tueksi esitettävä todistusaineisto.

44 artikla

Sähköiset menettelyt

Tuomioistuin hyödyntää sähköisiä menettelyjä, kuten osapuolten lausumien ja todisteiden esittämistä sähköisesti, sekä videoneuvotteluja, parhaalla mahdollisella tavalla ja työjärjestyksestä noudattaen.

45 artikla

Julkinen käsittely

Oikeudenkäynnit ovat avoimia yleisölle, jollei tuomioistuin päätä pitää niitä tarvittavilta osin luottamuksellisina jonkin osapuolen tai muiden henkilöiden, joita asia koskee, edun vuoksi taikka yleisen oikeudenkäyttöä koskevan edun tai yleisen järjestyksen vuoksi.

46 artikla

Oikeuskelpoisuus

Kuka tahansa luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettua oikeushenkilöä vastaava taho voi olla osapuolena tuomioistuimessa.

47 artikla

Osapuolet

1. Patentinhaltijalla on oikeus nostaa kanne tuomioistuimessa.

2. Jollei käyttöluvasopimuksessa toisin määrätä, yksinomaisen käyttöluvan haltijalla on oikeus nostaa kanne tuomioistuimessa samalla tavoin kuin patentinhaltijalla, edellyttäen että patentinhaltijalle on ilmoitettu asiasta etukäteen.

3. Muun kuin yksinomaisen käyttöluvan haltijalla ei ole oikeutta nostaa kannetta tuomioistuimessa, ellei patentinhaltijalle ole ilmoitettu asiasta etukäteen ja kanteen nostamista ole nimenomaisesti sallittu käyttöluvasopimuksessa.

4. Patentinhaltijalla on oikeus liittyä kaikkiin käyttöluvan haltijoiden tuomioistuimessa nostamiin kanteisiin.

5. Patentin pätevyyttä ei voida riitauttaa käyttöluvan haltijan vireille paneman loukkauksenteen käsittelyssä, jos patentinhaltija ei osallistu menettelyyn. Loukkauksenteen käsittelyn osapuolen, joka haluaa kiistää patentin pätevyyden, on nostettava kanne patentinhaltijaa vastaan.

6. Kuka tahansa muu sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettu taho, jota patentti koskee, voi nostaa kanteen työjärjestyksen mukaisesti.

7. Kuka tahansa sellainen luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö tai kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti kanteen nostamiseen oikeutettu taho, jota Euroopan patenttinviraston asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklassa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan tekemä päätös koskee, voi nostaa 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisen kanteen.

48 artikla

Edustaminen

1. Osapuolten edustajien on oltava lakimiehiä, joilla on oikeus esiintyä sopimusjäsenvaltion tuomioistuimessa.

2. Osapuolia voivat vaihtoehtoisesti edustaa eurooppapatenttiasiamiehet, joilla on oikeus toimia ammattimaisina edustajina Euroopan patenttinvirastossa Euroopan patenttisopimuksen 134 artiklan mukaisesti ja joilla on asianmukainen pätevyys, kuten todistus eurooppapatentteja koskevan oikeudenkäyntimenettelyn tuntemuksesta.

3. Hallintokomitea vahvistaa 2 kohdan mukaiset pätevyysvaatimukset. Kirjaaja pitää luetteloa eurooppapatenttiasiamiehistä, joilla on oikeus edustaa osapuolia tuomioistuimessa.

4. Osapuolten edustajilla voi olla mukanaan patenttiasiamiehiä, joilla on oikeus esittää puheenvuoroja tuomioistuimen suullisissa käsittelyissä työjärjestyksen mukaisesti.

5. Osapuolten edustajalla on oltava ne oikeudet ja vapaudet, jotka ovat tarpeen, jotta hän voi hoitaa tehtäviään riippumattomasti, mukaan lukien oikeus olla työjärjestyksessä määrätyn edellytyksin ilmoittamatta tuomioistuimessa tapahtuvassa asian käsittelyssä tietoja edustajan ja osapuolen tai muun henkilön välisestä yhteydenpidosta, jollei kyseessä oleva osapuoli nimenomaisesti luovu tällaisesta oikeudesta.

6. Osapuolten edustajat eivät saa tietoisesti tai siten, että heillä on ollut syytä olla tästä tietoisia, vääristää tuomioistuimessa käsiteltäviä asioita ja tosiasioita.

7. Edellä olevan 1 ja 2 kohdan mukainen edustaminen ei ole pakollista 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan mukaisissa menetelmissä.

II LUKU

Oikeudenkäyntikieliset

49 artikla

Oikeudenkäyntikieli ensimmäisen asteen tuomioistuimessa

1. Paikallis- tai aluejaoston oikeudenkäyntikieli on jokin Euroopan unionin virallinen kieli, joka on kyseessä olevan jaoston sijaintivaltiona toimivan sopimusjäsenvaltion virallinen kieli tai jokin näistä kielistä taikka aluejaoston jakavien sopimusjäsenvaltioiden nimeämä yksi tai useampi virallinen kieli.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, sopimusjäsenvaltiot voivat nimetä yhden tai useamman Euroopan patenttiviraston virallisen kielen paikallis- tai aluejaostonsa oikeudenkäyntikieliksi.

3. Osapuolet voivat sopia, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty, edellyttäen että toimivaltainen kokoonpano hyväksyy sen. Jos kokoonpano ei hyväksy näin valittua kieltä, osapuolet voivat pyytää, että asia siirretään keskusjaoston käsiteltäväksi.

4. Osapuolten suostumuksella toimivaltainen kokoonpano voi käytännöllisyys- ja oikeudenmukaisuussyistä päättää, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty.

5. Jonkun osapuolen pyynnöstä sekä muita osapuolia ja toimivaltaista kokoonpanoa kuultuaan ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti voi käytännöllisyys- ja oikeudenmukaisuussyistä ja ottaen huomioon kaikki asiaan vaikuttavat seikat, mukaan lukien osapuolten ja erityisesti vastaajan kanta, päättää, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty. Tässä tapauksessa ensimmäisen asteen tuo-

mioistuimen presidentti arvioi, tarvitaanko erityisiä käännös- ja tulkkauksjärjestelyjä.

6. Keskusjaostossa oikeudenkäyntikielenä on kieli, jolla asianomainen patentti on myönnetty.

50 artikla

Oikeudenkäyntikieli muutoksenhakutuomioistuimessa

1. Muutoksenhakutuomioistuimen oikeudenkäyntikielenä on ensimmäisen asteen tuomioistuimessa käytetty oikeudenkäyntikieli.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, osapuolet voivat sopia, että oikeudenkäyntikielenä käytetään kieltä, jolla patentti on myönnetty.

3. Muutoksenhakutuomioistuin voi poikkeustapauksissa ja sikäli kuin se katsotaan asianmukaiseksi, sekä edellyttäen, että osapuolet hyväksyvät sen, päättää, että oikeudenkäyntikielenä on koko käsittelyn ajan tai osan ajasta jokin muu sopimusjäsenvaltion virallinen kieli.

51 artikla

Muut kielijärjestelyt

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kokoonpanot ja muutoksenhakutuomioistuin voivat, sikäli kuin se katsotaan asianmukaiseksi, luopua käännösvaatimuksista.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostojen ja muutoksenhakutuomioistuimen on jonkun osapuolen pyynnöstä ja siinä määrin kuin se katsotaan asianmukaiseksi, järjestettävä asianomaisille osapuolille tulkkauks suullisessa käsittelyssä.

3. Sen estämättä, mitä 49 artiklan 6 kohdassa määrätään, vastaajalla, jolla on kotipaikka, päätoimipaikka tai toimipaikka jäsenvaltiossa, on keskusjaostossa nostettujen loukkauskanteiden osalta oikeus saada pyynnöstä asiaankuuluvien asiakirjojen käännöksiä sen jäsenvaltion viralliselle kielelle, jossa vastaajalla on kotipaikka, päätoimipaikka tai, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikka, seuraavissa tapauksissa:

- a) keskusjaostolla on toimivalta 33 artiklan 1 kohdan kolmannen tai neljännen alakohdan mukaisesti, ja
- b) keskusjaostossa on oikeudenkäyntikielenä kieli, joka ei ole sen jäsenvaltion virallinen kieli, jossa vastaajalla on kotipaikka, päätoimipaikka tai, jollei kotipaikkaa tai päätoimipaikkaa ole, toimipaikka, ja
- c) vastaajalla ei ole käsittelyssä käytetyn kielen asianmukaista taitoa.

III LUKU

Tuomioistuinkäsittely

52 artikla

Kirjallinen menettely, välikäsittely ja suullinen menettely

1. Tuomioistuinkäsittely muodostuu työjärjestyksen mukaisesti kirjallisesta menettelystä, välikäsittelystä ja suullisesta menettelystä. Kaikki menettelyt on järjestettävä joustavalla ja tasapainoisella tavalla.

2. Välikäsittelyssä, joka suoritetaan tarvittaessa kirjallisen menettelyn jälkeen, esittelijänä toimivan tuomarin, joka on koko kokoonpanon valtuuttama, tehtävänä on järjestää suullinen välikäsittely. Tämä tuomari tarkastelee osapuolten kanssa erityisesti mahdollisuuksia päästä ratkaisuun muun muassa sovitteluja/tai välitysmenettelyn avulla 35 artiklassa tarkoitettuja keskuksen tarjoamia puitteita ja välineitä käyttäen.

3. Suullisessa menettelyssä osapuolille on annettava tilaisuus esittää vaatimustensa perusteet asianmukaisesti. Tuomioistuin voi osapuolten suostumuksella luopua suullisesta menettelystä.

53 artikla

Todistelukeinot

1. Tuomioistuinkäsittelyssä yhteydessä voidaan todisteita esittää tai hankkia erityisesti seuraavilla tavoilla:

- a) osapuolten kuuleminen,
- b) tietojen pyytäminen,
- c) asiakirjojen esittäminen,
- d) todistajien kuuleminen,
- e) asiantuntijalausunnot,
- f) katselmus,
- g) vertailutestit tai -kokeet,
- h) kirjalliset valaehtoiset todistukset.

2. Työjärjestyksessä säännellään tällaisessa todistelussa sovellettava menettely. Todistajien ja asiantuntijoiden kuulemisen on tapahduttava tuomioistuimen valvonnassa, ja sen on rajoitettava siihen, mikä on tarpeen.

54 artikla

Todistustaakka

Todistustaakka on tosiasioiden osalta sillä osapuolella, joka vetoaa kyseisiin tosiasioihin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

55 artikla

Käännetty todistustaakka

1. Jos patenti on myönnetty uuden tuotteen valmistusmenetelmälle, pidetään ilman patentinhaltijan suostumusta valmistettua identtistä tuotetta patentoidulla menetelmällä valmistettuna, jollei toisin todisteta, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

2. Edellä 1 kohdassa esitetty periaate koskee myös tapauksia, joissa on huomattavan todennäköistä, että identtinen tuote on valmistettu patentoitua menetelmää käyttäen eikä patentinhaltija ole kyennyt kohtuullisista yrityksistä huolimatta määrittelemään, mitä menetelmää todellisuudessa on käytetty tällaisen identtisen tuotteen valmistamiseen.

3. Vastanäyttöä esitettäessä on otettava huomioon vastaajan oikeutettu etu valmistus- ja liikesalaisuuksiensa suojelemiseen.

IV LUKU

Tuomioistuimen toimivalta

56 artikla

Tuomioistuimen yleinen toimivalta

1. Tuomioistuin voi työjärjestyksen mukaisesti määrätä tässä sopimuksessa määrättyjä toimenpiteitä, menettelyjä ja oikeussuojakeinoja ja asettaa määräyksilleen ehtoja.

2. Tuomioistuimen on otettava asianmukaisesti huomioon osapuolten etu, ja sen on ennen määräyksen antamista annettava osapuolille tilaisuus tulla kuulluksi, jollei tämä ole ristiriidassa kyseisen määräyksen tehokkaan täytäntöönpanon kanssa.

57 artikla

Tuomioistuimen asiantuntijat

1. Tuomioistuin voi milloin tahansa nimittää tuomioistuimen asiantuntijoita esittämään asiantuntijalausuntoja asian tietyistä näkökohdista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta osapuolten mahdollisuutta esittää asiantuntijanäyttöä. Tuomioistuin antaa tällaiselle asiantuntijalle kaikki tiedot, joita tämä tarvitsee asiantuntijalausuntonsa antamiseksi.

2. Tätä varten tuomioistuin laatii työjärjestyksen mukaisesti ohjeellisen luettelon asiantuntijoista työjärjestyksen mukaisesti. Kirjaaja pitää yllä tätä luetteloa.

3. Tuomioistuimen asiantuntijoiden on taattava riippumattomuus ja puolueettomuus. Tuomareihin sovellettavia perussääntöön 7 artiklassa esitettyjä esteellisyyssääntöjä sovelletaan vastavasti tuomioistuimen asiantuntijoihin.

4. Asiantuntijoiden tuomioistuimelle antamat asiantuntijalausunnot on saatettava osapuolten saataville, ja näillä on oltava mahdollisuus esittää näkemyksensä annetuista lausunnoista.

58 artikla

Luottamuksellisten tietojen suoja

Käsittelyn osapuolen tai kolmannen osapuolen liikesalaisuuksien, henkilötietojen tai muiden luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi taikka todisteiden väärinkäytön estämiseksi tuomioistuin voi määrätä, että todisteiden keräämistä ja käyttöä tuomioistuimessa suoritettavissa menettelyissä rajoitetaan tai että se kielletään tai että tällaisiin todisteisiin saavat tutustua vain tietyt henkilöt.

59 artikla

Todisteiden esittämistä koskeva määräys

1. Sellaisen osapuolen pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevia ja riittäviä todisteita väitteidensä tueksi ja on väitteitään kehitellessään yksilöinyt sellaisia todisteita, jotka ovat vastapuolen tai kolmannen osapuolen hallinnassa, tuomioistuin voi määrätä, että vastapuolen tai kolmannen osapuolen on esitettävä nämä todisteet, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu. Tällainen määräys ei saa johtaa velvoitukseen saattaa itsensä syytteen vaaraan.

2. Tuomioistuin voi osapuolen pyynnöstä ja samoilla ehtoilla kuin 1 kohdassa on esitetty antaa määräyksen esittää vastapuolen hallussa olevat pankki-, rahoitus- tai kaupalliset asiakirjat, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu.

60 artikla

Todisteiden säilyttämistä ja toimitiloissa suoritettavaa katselmusta koskeva määräys

1. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olevat todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuin voi jo ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä toteutettavaksi nopeita ja tehokkaita väliaikaistoimenpiteitä väitetyn loukkauksen kannalta olennaisen todistusaineiston säilyttämiseksi, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu.

2. Nämä toimenpiteet voivat sisältää loukkaavien tuotteiden yksityiskohtaisen kuvauksen ja mahdollisen näytteiden oton tätä varten, tai loukkaavien tuotteiden ja soveltuvissa tapauksissa näiden tuotteiden valmistuksessa ja/tai jakelussa käytettyjen materiaalien ja välineiden sekä tuotteisiin liittyvien asiakirjojen haltuun oton.

3. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olleet todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuin voi jo

ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä toimitilojen katselmuksen. Toimitilojen katselmuksen suorittajan on oltava henkilö, jonka tuomioistuin on nimittänyt työjärjestyksen mukaisesti.

4. Toimitilojen katselmusta hakenut ei saa olla itse mukana katselmuksessa, mutta sitä voi edustaa riippumaton ammattilainen, jonka nimi on mainittava tuomioistuimen määräyksessä.

5. Toimenpiteitä on määrättävä, tarvittaessa toista osapuolta kuulematta, erityisesti silloin kun mahdollisesta viiveestä voi koitua korvaamatonta haittaa patentinhaltijalle tai jos todisteiden hävittämisen vaara on ilmeinen.

6. Jos todisteiden suojaamista tai toimitilojen katselmusta koskevat toimenpiteet on määrätty toista osapuolta kuulematta, on osapuolille, joita asia koskee, ilmoitettava asiasta viipymättä ja viimeistään välittömästi toimenpiteiden täytäntöönpanon jälkeen. Niiden osapuolten vaatimuksesta, joita asia koskee, on järjestettävä asian uudelleen tarkastelu, johon kuuluu oikeus tulla kuulluksi, jotta voidaan kohtuullisessa ajassa toimenpiteestä ilmoittamisen jälkeen päättää, muutetaanko vai kumotaanko toimenpide vai pidetäänkö se voimassa.

7. Todisteiden suojaamistoimenpiteiden edellytyksenä voi olla, että hakija asettaa vakuuden tai vastaavan takuun korvauksen varmistamiseksi vastaajalle mahdollisesti aiheutuneiden vahinkojen varalta 9 kohdan mukaisesti.

8. Tuomioistuimen on varmistettava, että todisteiden suojaamistoimenpiteet kumotaan tai ne raukeavat muutoin vastaajan pyynnöstä, sanotun kuitenkin rajoittamatta mahdollisia vahinkoja koskevia vaateita, jos hakija ei nosta 31 kalenteripäivän tai 20 työpäivän kuluessa, sen mukaan, kumpi ajanjakso on pidempi, tuomioistuimessa kannetta, joka johtaa pääasiaratkaisuuksiin.

9. Jos todisteiden suojaamistoimenpiteet kumotaan tai jos ne raukeavat kantajan toiminnan tai laiminlyönnin takia tai jos myöhemmin todetaan, ettei patenttia ole loukattu tai loukkauksen uhkaa ei ole ollut, tuomioistuin voi vastaajan pyynnöstä määrätä hakijan suorittamaan vastaajalle asianmukaisen korvauksen näiden toimenpiteiden aiheuttamista vahingoista.

61 artikla

Jäädettämismääräykset

1. Sellaisen hakijan pyynnöstä, joka on esittänyt kohtuullisesti saatavissa olleet todisteet tukeakseen väitettä siitä, että patenttia on loukattu tai aiotaan loukata, tuomioistuin voi jo ennen pääasiakäsittelyn alkua määrätä, ettei osapuoli saa viedä varoja tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvalla alueelta tai käsitellä varoja riippumatta siitä, sijaitsevatko ne tuomioistuimen toimivaltaan kuuluvalla alueella.

2. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan vastaavasti 60 artiklan 5–9 kohtaa.

62 artikla

Väliaikaiset toimenpiteet ja turvaamistoimet

1. Tuomioistuin voi määrätä väitettyä patentinloukkaajaa vastaan tai sellaista välittäjää vastaan, jonka palveluja väitetty patentinloukkaaja käyttää, kielloja, joiden tarkoituksena on estää mahdollinen välitön loukkaus, kieltää väitetyn loukkauksen jatkaminen väliaikaisesti ja tarvittaessa uhkasakon asettaen tai asettaa tällaisen jatkamisen edellytykseksi vakuuksien asettaminen, jotta voidaan varmistaa korvauksen maksaminen oikeudenhaltijalle.

2. Tuomioistuin voi punnita osapuolten edut ja ottaa erityisesti huomioon jommallekummalle osapuolelle mahdollisesti aiheutuvan haitan, joka johtuu kiellon määräämisestä tai epämisestä.

3. Tuomioistuin voi myös määrätä takavarikoitaviksi tai luovutettaviksi sellaiset tuotteet, joiden epäillään loukkaavan patenttia, jotta estetään niiden saattaminen jakelukanavien piiriin tai levittäminen jakelukanavia pitkin. Jos hakija näyttää toteen seikkoja, jotka todennäköisesti vaarantavat vahingonkorvauksen perimisen, tuomioistuin voi määrätä turvaamistoimenpiteenä väitetyn patentinloukkaajan irtaimen ja kiinteän omaisuuden takavarikoinnin, mukaan lukien tämän pankkitilien ja muiden varojen jäädyttämisen.

4. Tuomioistuin voi 1 ja 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden osalta vaatia hakijaa toimittamaan mitkä hyvänsä kohtuulliset todisteet, jotta se voi riittävän varmasti vakuuttua siitä, että hakija on oikeudenhaltija ja että hakijan oikeutta loukataan tai että tällaisen loukkauksen uhka on välitön.

5. Tässä artiklassa tarkoitettuihin toimenpiteisiin sovelletaan vastaavasti 60 artiklan 5–9 kohtaa.

63 artikla

Pysyvät kiellot

1. Jos tehdään päätös, jossa patenttia todetaan loukatun, tuomioistuin voi määrätä patentinloukkaajaa vastaan kiellon, jonka tarkoituksena on kieltää loukkauksen jatkuminen. Tuomioistuin voi määrätä tällaisen kiellon myös sellaista välittäjää kohtaan, jonka palveluja kolmas osapuoli käyttää patentin loukkaukseen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kiellon noudattamatta jättämiseen sovelletaan tarvittaessa tuomioistuimelle suoritettavaa uhkasakkoa.

64 artikla

Korjaavat toimenpiteet patentin loukkausta koskevissa menettelyissä

1. Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä antaa määräyksen asianmukaisten toimenpiteiden toteuttamisesta ilman minkäänlaista korvausta sellaisten tuotteiden osalta, joiden on todettu loukkaavan patenttia, ja soveltuviissa tapauksissa kyseisten tuotteiden luomisessa tai valmistuksessa pääasiassa käytettyjen materiaalien ja välineiden osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta loukatulle osapuolelle loukkauksen johdosta kuuluvaa vahingonkorvausta.

2. Tällaisiin toimenpiteisiin kuuluvat seuraavat:

a) sen vahvistaminen, että loukkaus on tapahtunut;

b) tuotteiden takaisin vetäminen jakelukanavista;

c) loukkaavan ominaisuuden poistaminen tuotteesta;

d) tuotteiden lopullinen poistaminen jakelukanavista; tai

e) kyseisten tuotteiden ja/tai materiaalien ja välineiden hävittäminen.

3. Tuomioistuimen on määrättävä, että nämä toimenpiteet toteutetaan patentinloukkaajan kustannuksella, jollei esitetä erityisiä syitä toimia toisin.

4. Tarkasteltaessa tämän artiklan mukaisia korjaavia toimenpiteitä koskevaa pyyntöä tuomioistuimen on otettava huomioon tarve suhteellisuuteen loukkauksen vakavuuden ja määrättävien oikeussuojakeinojen välillä, patentinloukkaajan halukkuus muuntaa materiaalit loukkaamattomiksi sekä kolmansien osapuolten edut.

65 artikla

Patentin pätevyyttä koskeva päätös

1. Tuomioistuin tekee päätöksen patentin pätevyydestä mitättömäksi julistamista koskevan kanteen tai vastakanteen perusteella.

2. Tuomioistuin voi julistaa sen mitättömäksi joko kokonaan tai osittain ainoastaan Euroopan patenttisopimuksen 138 artiklan 1 kappaleessa ja 139 artiklan 2 kappaleessa tarkoitettuihin perusteisiin.

3. Jos mitättömyysperusteet koskevat patenttia ainoastaan osittain, patenttia rajoitetaan vaatimusten vastaavalla muutoksella ja se julistetaan osittain mitättömäksi, sanotun kuitenkin rajoittamatta Euroopan patenttisopimuksen 138 artiklan 3 kappaleen soveltamista.

4. Niiltä osin kuin patentti on julistettu mitättömäksi, katsotaan, että sillä ei ole ollut alun perinkään Euroopan patenttisopimuksen 64 ja 67 artiklassa määrättyjä vaikutuksia.

5. Jos tuomioistuin julistaa sen mitättömäksi lopullisella päätöksellä joko kokonaan tai osittain, sen on toimitettava päätöksestä jäljennös Euroopan patenttivirastolle ja eurooppapatentin osalta kyseessä olevien sopimusjäsenvaltioiden kansalliselle patenttivirastolle.

66 artikla

Euroopan patenttiviraston päätöksiä koskeva tuomioistuimen toimivalta

1. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan nojalla nostettujen kanteiden osalta tuomioistuin voi käyttää kaikkea toimivaltaa, joka Euroopan patenttivirastolle on annettu asetuksen (EU) N:o 1257/2012 9 artiklan mukaisesti, mukaan luettuna yhtenäistä patenttisuojaa koskevan rekisterin oikaiseminen.

2. Edellä olevan 32 artiklan 1 kohdan i alakohdan nojalla nostettujen kanteiden osalta osapuolet maksavat 69 artiklasta poiketen omat kulunsa.

67 artikla

Toimivalta määrätä toimittamaan tietoja

1. Tuomioistuin voi hakijan perustellusta ja oikeasuhteisesta pyynnöstä ja työjärjestyksen mukaisesti määrätä patentinloukkaajan antamaan hakijalle seuraavat tiedot:

- a) loukkaavien tuotteiden tai menetelmien alkuperä ja jakelukanavat;
- b) tuotettujen, valmistettujen, toimitettujen, vastaanotettujen tai tilattujen tavaroiden määrä sekä loukkaavista tuotteista saatu hinta; sekä
- c) niiden kolmansien tahojen henkilöllisyys, jotka ovat osallistuneet loukkaavien tuotteiden tuottamiseen tai jakeluun tai loukkaavan menetelmän käyttöön.

2. Tuomioistuin voi työjärjestyksen mukaisesti määrätä myös kenen tahansa kolmannen osapuolen,

- a) jonka on todettu pitäen hallussaan loukkaavia tuotteita kaupallisessa laajuudessa tai käyttäneen loukkaavaa menetelmää kaupallisessa laajuudessa;
- b) jonka on todettu tarjonneen loukkaavissa toimissa käytettyjä palveluja kaupallisessa laajuudessa; tai
- c) jonka a tai b alakohdassa tarkoitettu henkilö on osoittanut osallistuneen loukkaavien tuotteiden tai menetelmien tuottamiseen, valmistukseen tai jakeluun tai palvelujen tarjoamiseen kaupallisessa laajuudessa,

antamaan hakijalle 1 kohdassa tarkoitettut tiedot.

68 artikla

Vahingonkorvauksen määrääminen

1. Tuomioistuin määrää loukatun osapuolen pyynnöstä patentinloukkaajan, joka on loukannut patenttia tietoisesti tai niin, että hänen olisi perustellusti pitänyt tietää loukkaavansa patenttia, maksamaan loukatulle osapuolelle vahingonkorvauksen, joka on asianmukaisessa suhteessa kyseisen osapuolen loukkauksen johdosta tosiasiallisesti kärsimään vahinkoon.

2. Loukattu osapuoli on siinä määrin kuin mahdollista saatettava asemaan, jossa se olisi ollut, jos loukkausta ei olisi tapahtunut. Patentinloukkaaja ei saa hyötyä loukkauksesta. Vahingonkorvaus ei kuitenkaan saa olla rangaistuksen luonteinen.

3. Kun tuomioistuin vahvistaa vahingonkorvauksen:

a) sen on otettava huomioon kaikki asianmukaiset näkökohdat, kuten loukatulle osapuolelle aiheutuneet kielteiset taloudelliset seuraukset, saamatta jäänyt voitto mukaan lukien, patentinloukkaajan saama perusteeton hyöty ja soveltuviissa tapauksissa muita kuin taloudellisia tekijöitä, kuten loukatulle osapuolelle loukkauksen johdosta aiheutunut moraalinen vahinko; tai

b) vaihtoehtona a alakohdalle se voi soveltuviissa tapauksissa määrittää vahingonkorvauksen kiinteänä määränä esimerkiksi vähintään niiden rojaltien tai maksujen määrän perusteella, jotka patentinloukkaaja olisi joutunut suorittamaan, jos hän olisi pyytänyt lupaa käyttää kyseistä patenttia.

4. Jos patentinloukkaaja ei ole loukannut patenttia tietoisesti tai niin, että hänen olisi perustellusti pitänyt tietää loukkaavansa patenttia, tuomioistuin voi määrätä korvaamaan hyödyn tai maksamaan korvauksen.

69 artikla

Oikeudenkäyntikulut

1. Oikeudenkäynnin hävinneen osapuolen on pääsääntöisesti korvattava kohtuulliset ja oikeasuhteiset oikeudenkäyntikulut ja muut oikeudenkäynnin voittaneelle osapuolelle aiheutuneet kulut työjärjestyksen mukaiseen enimmäismäärään saakka, jollei se ole kohtuutonta.

2. Jos osapuoli voittaa oikeudenkäynnin ainoastaan osittain tai jos olosuhteet ovat poikkeukselliset, tuomioistuin voi määrätä, että kulut jaetaan tasapuolisesti tai että osapuolet saavat pitää kulunsa vahinkonaan.

3. Osapuolen olisi korvattava kaikki tarpeettomat kulut, jotka se on aiheuttanut tuomioistuimelle tai toiselle osapuolelle.

4. Tuomioistuini voi vastaajan pyynnöstä määrätä kantajan asettamaan riittävän vakuuden niitä vastaajalle aiheutuvia oikeudenkäyntikuluja ja muita kustannuksia varten, jotka kantaja saattaa joutua maksamaan, erityisesti 59, 60, 61 ja 62 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa.

70 artikla

Tuomioistuinmaksut

1. Tuomioistuimessa käsiteltävänä olevan oikeudenkäynnin osapuolten on suoritettava tuomioistuinmaksuja.

2. Tuomioistuinmaksut on maksettava etukäteen, jollei työjärjestyksessä toisin määrätä. Osapuolelta, joka ei ole maksanut määrättyä tuomioistuinmaksua, voidaan evätä osallistuminen asian jatkokäsittelyyn.

71 artikla

Oikeusapu

1. Osapuoli, joka on luonnollinen henkilö ja joka ei kykene suorittamaan oikeudenkäynnistä aiheutuvia kuluja kokonaan tai osaksi, voi milloin tahansa pyytää oikeusapua. Oikeusavun myöntämistä koskevat edellytykset määritetään työjärjestyksessä.

2. Tuomioistuin päättää työjärjestyksen mukaisesti, onko oikeusapua myönnettävä kokonaan tai osittain vai onko oikeusapu evättävä.

3. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuimen ehdotuksesta oikeusavun tason ja sen kustannusten maksamista koskevat säännöt.

72 artikla

Vanhentumisaika

Kaikkia taloudellisen korvauksen muotoja koskevat kanteet voidaan nostaa enintään viisi vuotta sen ajankohdan jälkeen, jona kantaja on saanut tai kantajan olisi perustellusti pitänyt saada tietää viimeisen kanteeseen oikeuttaneen tosiseikan, sanotun kuitenkin rajoittamatta 24 artiklan 2 ja 3 kohdan soveltamista.

V LUKU

Muutoksenhaku

73 artikla

Muutoksenhaku

1. Oikeudenkäynnin kokonaan tai osittain hävinnyt osapuoli voi hakea muutoksenhakutuomioistuimessa muutosta ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätökseen kahden kuukauden kuluessa päätöksen tiedoksiantopäivästä.

2. Hakemuksensa yhteydessä esittämiensä vaatimusten osalta kokonaan tai osittain hävinnyt osapuoli voi hakea muutoksenhakutuomioistuimessa muutosta ensimmäisen asteen tuomioistuimen määräykseen:

a) 49 artiklan 5 kohdassa, 59-62 ja 67 artiklassa tarkoitettujen määräysten osalta 15 kalenteripäivän kuluessa määräyksen antamisesta hakijalle tiedoksi;

b) muiden kuin a alakohdassa tarkoitettujen määräysten osalta

i) päätökseen kohdistuvan muutoksenhaun yhteydessä, tai

ii) jos tuomioistuin antaa luvan muutoksenhakuun, 15 päivän kuluessa tuomioistuimen tätä koskevan päätöksen tiedoksiannosta.

3. Muutoksenhaku ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätökseen tai määräykseen voi perustua oikeuskysymyksiin ja tosiasiakysymyksiin.

4. Uusia tosiseikkoja ja todisteita voidaan tuoda esiin työjärjestyksen mukaisesti ja vain, jos asianomaisen osapuolen ei voitu kohtuudella edellyttää esittävän niitä ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsittelyssä.

74 artikla

Muutoksenhaun vaikutukset

1. Muutoksenhaulla ei ole lykkäävää vaikutusta, jollei muutoksenhakutuomioistuin jonkun osapuolen perustellusta pyynnöstä päättä toisin. Työjärjestyksessä on taattava, että tällainen päätös tehdään viipymättä.

2. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, mitättömäksi julistamista koskevan kanteen tai vastakanteen johdosta annettua päätöstä ja 32 artiklan 1 kohdan i alakohtaan perustuvaa kannetta koskevalla muutoksenhaulla on aina lykkäävä vaikutus.

3. Edellä 49 artiklan 5 kohdassa, 59-62 tai 67 artiklassa tarkoitettua määräystä koskeva muutoksenhaku ei estä pääasian käsittelyn jatkamista. Ensimmäisen asteen tuomioistuin ei kuitenkaan saa antaa päätöstä pääasiassa ennen kuin muutoksenhakutuomioistuimen päätös muutoksenhaun kohteena olevan määräyksen johdosta on annettu.

75 artikla

Muutoksenhaun johdosta annettava päätös ja asian palauttaminen

1. Jos 73 artiklan mukainen muutoksenhaku on aiheellinen, muutoksenhakutuomioistuin kumoaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätöksen ja antaa lopullisen päätöksen. Muutoksenhakutuomioistuin voi poikkeustapauksissa ja työjärjestyksen mukaisesti palauttaa asian ensimmäisen asteen tuomioistuimen ratkaistavaksi.

2. Kun asia on palautettu 1 kohdan mukaisesti, muutoksenhakutuomioistuimen oikeuskysymyksiä koskeva päätös sitoo ensimmäisen asteen tuomioistuinta.

VI LUKU

Päätökset

76 artikla

Päätösten perusteet ja oikeus tulla kuulluksi

1. Tuomioistuin tekee päätöksen osapuolten esittämien vaatimusten pohjalta. Se ei määrää enemmästä kuin on pyydetty.
2. Pääasialtakaisut voivat perustua ainoastaan sellaisiin osapuolten esittämiin tai tuomioistuimen määräyksestä käsitteilyyn otettuihin perusteisiin, tosiseikkoihin ja todisteisiin, joihin osapuolet ovat voineet ottaa kantaa.
3. Tuomioistuin arvioi todisteet vapaasti ja riippumattomasti.

77 artikla

Muodolliset vaatimukset

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset on perusteltava, ja ne annetaan kirjallisina työjärjestyksen mukaisesti.
2. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset annetaan oikeudenkäyntikielellä.

78 artikla

Tuomioistuimen päätökset ja eriävät mielipiteet

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset tehdään kokoonpanon enemmistöllä perussäännön mukaisesti. Jos äänet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.
2. Kuka tahansa kokoonpanon tuomari voi poikkeustapauksissa esittää eriävän mielipiteen erillään tuomioistuimen päätöksestä.

79 artikla

Sovintoratkaisu

Osapuolet voivat milloin tahansa oikeudenkäynnin aikana päättää asian käsittelyn tuomioistuimen päätöksellä vahvistetulla sovintoratkaisulla. Patenttia ei voida julistaa mitättömäksi tai rajoittaa sovintoratkaisulla.

80 artikla

Päätösten julkaiseminen

Tuomioistuin voi kantajan pyynnöstä ja loukkaajan kustannuksella määrätä asianmukaisia toimenpiteitä tuomioistuimen päätöstä koskevan tiedon levittämiseksi, mukaan lukien päätöksen esillä pitäminen ja sen julkaiseminen kokonaisuudessaan tai osittain yleisissä tiedotusvälineissä.

81 artikla

Uusi oikeudenkäynti

1. Tuomioistuimen päätöksen saatua lainvoiman muutoksenhakuuomioistuimien voi poikkeustapauksissa suostua hakemukseen uuden oikeudenkäynnin järjestämisestä seuraavissa tilanteissa:

- a) jos uutta käsitteilyä pyytävä osapuoli havaitsee tosiseikan, joka on luonteeltaan ratkaiseva ja joka ei ollut uutta käsitteilyä pyytävän osapuolen tiedossa päätöksen antamishetkellä; tällaiseen pyyntöön voidaan suostua ainoastaan sellaisen teon perusteella, joka on kansallisen tuomioistuimen lopullisella päätöksellä todettu rikokseksi, tai
- b) kun on kyse olennaisesta oikeudenkäyntivirheestä, erityisesti jos poissaolevalle vastaajalle ei ole annettu haastehakemusta tai vastaavaa asiakirjaa tiedoksi niin hyvissä ajoin ja siten, että hän olisi voinut valmistautua vastaamaan asiassa.

2. Uutta käsitteilyä koskeva pyyntö on tehtävä kymmenen vuoden kuluessa päätöksen antamispäivästä, mutta viimeistään kahden kuukauden kuluessa uuden tosiseikan tai oikeudenkäyntivirheen havaitsemisesta. Pyyntöä ei ole lykkäävää vaikutusta, ellei muutoksenhakuuomioistuin päättää toisin.

3. Jos uutta käsitteilyä koskeva pyyntö on aiheellinen, muutoksenhakuuomioistuin purkaa uudelleen tarkasteltavan päätöksen kokonaan tai osittain ja aloittaa uuteen oikeudenkäyntiin ja päätökseen johtavan menettelyn työjärjestyksen mukaisesti.

4. Uudelleen tarkasteltavan päätöksen kohteena olevaa patenttia hyödyntävien henkilöiden, jotka toimivat vilpittömässä mielessä, olisi saatava jatkaa tällaisen patentin hyödyntämistä.

82 artikla

Päätösten ja määräysten täytäntöönpano

1. Tuomioistuimen päätökset ja määräykset ovat täytäntöönpanokelpoisia kaikissa sopimusjäsenvaltioissa. Tuomioistuimen päätökseen liitetään päätöstä koskeva täytäntöönpanomääräys.

2. Päätöksen täytäntöönpano saattaa tapauksen mukaan edellyttää, että asetetaan vakuus tai vastaava takuu mahdollisesti aiheutuneiden vahinkojen varalta suoritettavan vahingonkorvauksen turvaamiseksi, erityisesti kieltotuomioiden osalta.

3. Täytäntöönpanomenettelyihin sovelletaan sen sopimusjäsenvaltion lakia, jonka alueella täytäntöönpano tapahtuu, sanotun kuitenkin rajoittamatta tämän sopimuksen ja perussäännön soveltamista. Tuomioistuimen päätökset pannaan täytäntöön samoin edellytyksin kuin siinä sopimusjäsenvaltiossa annetut päätökset, jossa täytäntöönpano tapahtuu.

4. Jos osapuoli ei noudata tuomioistuimen määräystä, sille voidaan määrätä seuraamukseksi tuomioistuimelle suoritettava uhkasakko. Yksittäisen sakon on oltava suhteessa täytäntöön pantavan määräyksen merkitykseen, eikä se rajoita osapuolen oikeutta vaatia vahingonkorvausta tai vakuutta.

IV OSA

SIIRTYMÄMÄÄRÄYKSET

83 artikla

Siirtymäjärjestely

1. Tämän sopimuksen voimaantulopäivää seuraavan seitsemän vuoden siirtymäkauden aikana eurooppapatentin loukkausta tai sen mitättömäksi julistamista koskeva kanne taikka eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnetyn lisäsuojatodistuksen loukkausta tai sen mitättömäksi julistamista koskeva kanne voidaan edelleen nostaa kansallisissa tuomioistuimissa tai muissa toimivaltaisissa kansallisissa viranomaisissa.

2. Tämän siirtymäkauden päättyminen ei vaikuta kansallisessa tuomioistuimessa siirtymäkauden päättyessä vireillä oleviin kanteisiin.

3. Jollei kannetta ole vielä nostettu tuomioistuimessa, ennen 1 kohdan ja soveltuviissa tapauksissa 5 kohdan mukaisen siirtymäkauden päättymistä myönnettyjen tai haettujen eurooppapatenttien haltijoilla tai hakijoilla sekä eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten haltijoilla on mahdollisuus olla sulkea pois tuomioistuimen yksinomainen toimivalta. Tätä varten niiden on ilmoitettava pois sulkemisensa kirjaamoon viimeistään kuukautta ennen siirtymäkauden päättymistä. Pois sulkeminen tulee voimaan, kun se on merkitty rekisteriin.

4. Jollei kannetta ole vielä nostettu kansallisessa tuomioistuimessa, 3 kohdan mukaista mahdollisuutta pois sulkemiseen käyttäneet eurooppapatenttien haltijat tai hakijat taikka eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten haltijat voivat milloin hyvänsä peruuttaa pois sulkemisen. Niiden on ilmoitettava tästä kirjaamoon. Pois sulkemisen peruuttaminen tulee voimaan, kun se on merkitty rekisteriin.

5. Viisi vuotta tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen hallintokomitea toteuttaa patenttijärjestelmän käyttäjien laajan kuulemisen ja laatii selvityksen niiden eurooppapatenttien ja

eurooppapatentin suojaamille tuotteille myönnettyjen lisäsuojatodistusten määrästä, joiden osalta kansallisissa tuomioistuimissa on edelleen nostettu 1 kohdan mukaisesti loukkausta tai mitättömäksi julistamista koskevia kanteita, sekä tämän syistä ja vaikutuksista. Tämän kuulemisen ja tuomioistuimen lausunnon perusteella hallintokomitea voi päättää jatkaa siirtymäkautta enintään seitsemällä vuodella.

V OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET

84 artikla

Allekirjoittaminen, ratifiointi ja liittyminen

1. Tämä sopimus on avoimna allekirjoittamista varten kaikille jäsenvaltioille 19 päivänä helmikuuta 2013.

2. Tämä sopimus ratifioidaan kunkin jäsenvaltion valtiosäännön asettamien vaatimusten mukaisesti. Ratifioimiskirjat talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön, jäljempänä 'tallettaja', huostaan.

3. Kukin tämän sopimuksen allekirjoittanut jäsenvaltio ilmoittaa sopimuksen ratifiointista Euroopan komissiolle ratifioimiskirjansa tallettamisen yhteydessä siten kuin asetuksen (EU) N:o 1257/2012 18 artiklan 3 kohdassa on säädetty.

4. Tähän sopimukseen voivat liittyä kaikki jäsenvaltiot. Liittymisasiakirjat talletetaan tallettajan huostaan.

85 artikla

Tallettajan tehtävät

1. Tallettaja laatii tämän sopimuksen oikeaksi todistetut jäljennökset ja toimittaa ne kaikkien sopimuksen allekirjoittaneiden tai siihen liittyneiden jäsenvaltioiden hallituksille.

2. Tallettaja antaa allekirjoittaneiden tai liittyneiden jäsenvaltioiden hallituksille tiedoksi

a) kaikki allekirjoittamiset;

b) kaikkien ratifioimiskirjojen tai liittymiskirjojen tallettamiset;

c) tämän sopimuksen voimaantulopäivän.

3. Tallettaja rekisteröi tämän sopimuksen Yhdistyneiden kansakuntien sihteeristössä.

86 artikla

Sopimuksen kesto

Tämä sopimus on voimassa rajoittamattoman ajan.

87 artikla

Tarkistaminen

1. Joko seitsemän vuotta tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen tai sen jälkeen kun tuomioistuin on tehnyt päätöksen 2 000 loukkaustapauksessa, sen mukaan, kumpi ajankohta on myöhäisempi, ja sen jälkeen tarvittaessa säännöllisin väliajoin hallintokomitea toteuttaa patenttijärjestelmän käyttäjien laajan kuulemisen, joka koskee tuomioistuimen toimintaa, tehokkuutta ja kustannustehokkuutta sekä patenttijärjestelmän käyttäjien luottamusta tuomioistuimen päätösten laatuun. Tämän kuulemisen ja tuomioistuimen lausunnon perusteella hallintokomitea voi päättää tarkistaa tätä sopimusta tuomioistuimen toiminnan parantamiseksi.

2. Hallintokomitea voi muuttaa tätä sopimusta sen mukauttamiseksi patenteja koskevaan kansainväliseen sopimukseen tai unionin oikeuteen.

3. Hallintokomitean 1 ja 2 kohdan perusteella tekemä päätös ei tule voimaan, jos jokin sopimusjäsenvaltio ilmoittaa kahden toista kuukauden kuluessa päätöksen tekemispäivästä ja asiaan liittyvien sisäisten päätöksentekomenettelyjensä perusteella, ettei se halua päätöksen sitovan sitä. Tässä tapauksessa kutsutaan koolle sopimusjäsenvaltioiden tarkistuskonferenssi.

88 artikla

Sopimuksen kielet

1. Tämä sopimus on laadittu yhtenä kappaleena englannin, ranskan ja saksan kielellä, ja kukin teksti on yhtä todistusvoimainen.

2. Tämän sopimuksen tekstejä, jotka on laadittu muilla kuin 1 kohdassa mainituilla sopimusjäsenvaltioiden virallisilla kielillä, pidetään virallisina teksteinä, jos hallintokomitea on hyväksynyt ne. Jos eri tekstien välillä on eroja, 1 kohdassa tarkoitetut tekstit ovat ensisijaisia.

89 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2014 tai kolmannentoista ratifioimis- tai liittymiskirjan 84 artiklan mukaista tallettamista seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jos tallettajiin kuuluvat ne kolme jäsenvaltiota, joissa oli voimassa suurin määrä eurooppapatentteja sopimuksen allekirjoittamisvuotta edeltäneenä vuonna, tai asetuksen (EU) N:o 1215/2012 suhdetta tähän sopimukseen koskevien kyseisen asetuksen muutosten voimaantulopäivää seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä sen mukaan, mikä näistä ajankohdista on myöhäisin.

2. Tämän sopimuksen voimaantulon jälkeen tapahtuvat ratifioinnit tai liittymiset tulevat voimaan ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamista seuraavan neljännen kuukauden ensimmäisenä päivänä.

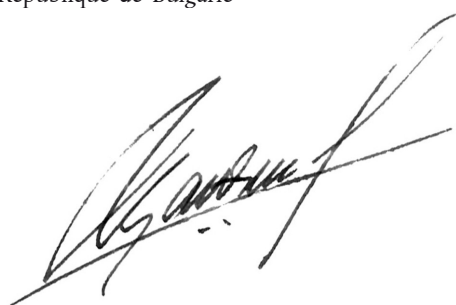
Tämän vakuudeksi asianmukaisesti valtuutetut allekirjoittajat ovat allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Tehty Brysselissä 19 päivänä helmikuuta vuonna 2013 yhtenä kappaleena englannin, ranskan ja saksan kielellä, kaikkien kolmen tekstin ollessa yhtä todistusvoimaiset, ja se talletetaan Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristön arkistoon.

Voor het Koninkrijk België
Pour le Royaume de Belgique
Für das Königreich Belgien
For the Kingdom of Belgium

За Република България
Für die Republik Bulgarien
For the Republic of Bulgaria
Pour la République de Bulgarie

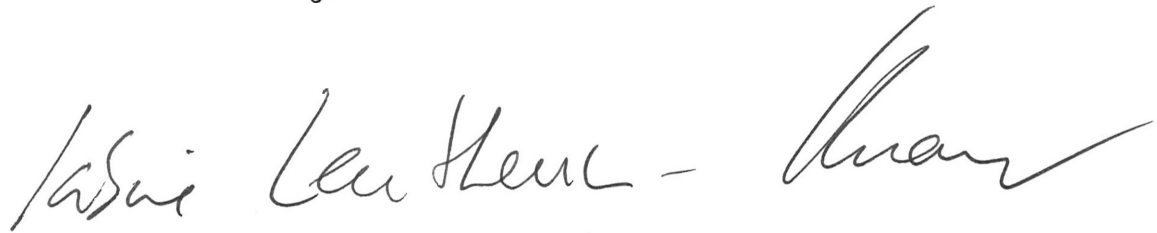
Za Českou republiku
Für die Tschechische Republik
For the Czech Republic
Pour la République tchèque

For Kongeriget Danmark
Für das Königreich Dänemark
For the Kingdom of Denmark
Pour le Royaume du Danemark

Für die Bundesrepublik Deutschland
For the Federal Republic of Germany
Pour la République fédérale d'Allemagne

Eesti Vabariigi nimel
Für die Republik Estland
For the Republic of Estonia
Pour la République d'Estonie

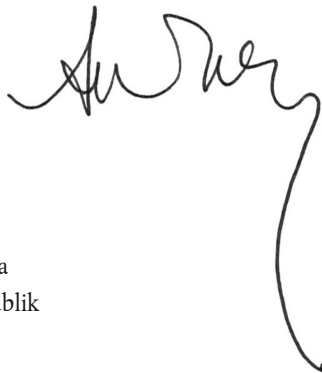
Thar cheann Na hÉireann
For Ireland
Für Irland
Pour l'Irlande

Για την Ελληνική Δημοκρατία
Für die Hellenische Republik
For the Hellenic Republic
Pour la République hellénique

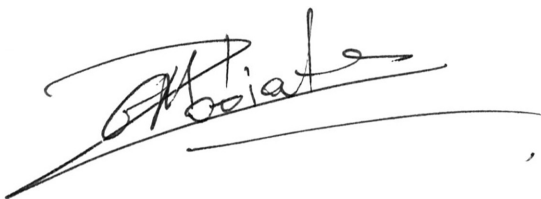
Pour la République française
Für die Französische Republik
For the French Republic

Per la Repubblica italiana
Für die Italienische Republik
For the Italian Republic
Pour la République italienne

Για την Κυπριακή Δημοκρατία
Für die Republik Zypern
For the Republic of Cyprus
Pour la République de Chypre

Latvijas Republikas vārdā –
Für die Republik Lettland
For the Republic of Latvia
Pour la République de Lettonie

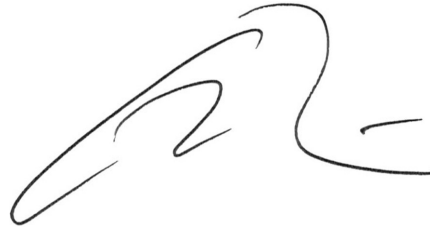
Lietuvos Respublikos vardu
Für die Republik Litauen
For the Republic of Lithuania
Pour la République de Lituanie

Pour le Grand-Duché de Luxembourg
Für das Grossherzogtum Luxemburg
For the Grand Duchy of Luxembourg

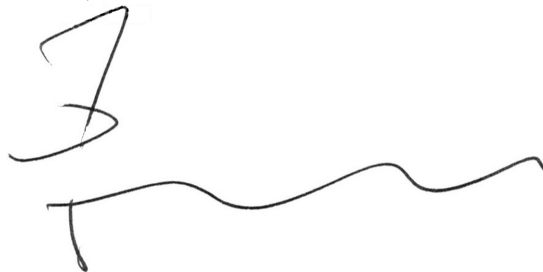
Magyarország részéről
Für Ungarn
For Hungary
Pour la Hongrie

Għal Malta
Für Malta
For Malta
Pour Malte

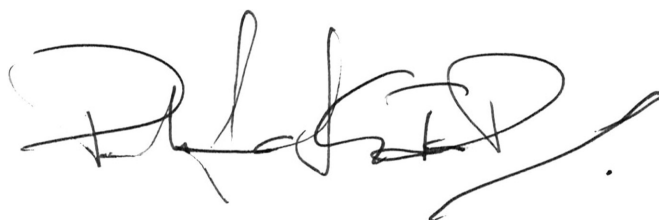
Voor het Koninkrijk der Nederlanden
Für das Königreich der Niederlande
For the Kingdom of the Netherlands
Pour le Royaume des Pays-Bas

Für die Republik Österreich
For the Republic of Austria
Pour la République d'Autriche

Pela República Portuguesa
Für die Portugiesische Republik
For the Portuguese Republic
Pour la République portugaise

Pentru România
Für Rumänien
For Romania
Pour la Roumanie

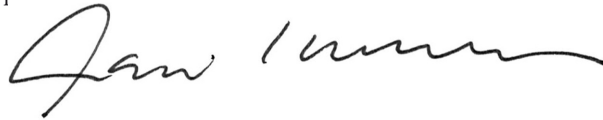
Za Republiko Slovenijo
Für die Republik Slowenien
For the Republic of Slovenia
Pour la République de Slovénie

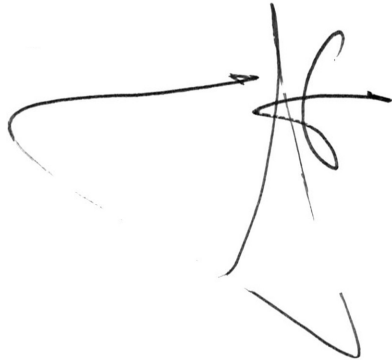
Za Slovenskú republiku
Für die Slowakische Republik
For the Slovak Republic
Pour la République slovaque

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. V. J.', written in a cursive style.

Suomen tasavallan puolesta
För Republiken Finland
Für die Republik Finnland
For the Republic of Finland
Pour la République de Finlande

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. V. J.', written in a cursive style.

För Konungariket Sverige
Für das Königreich Schweden
For the Kingdom of Sweden
Pour le Royaume de Suède

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. V. J.', written in a cursive style.

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
Für das Vereinigte Königreich-Grossbritannien und Nordirland
Pour le Royaume-Uni-de Grande-Bretagne et d'Irlande du Nord

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'J. V. J.', written in a cursive style.

—

LIITE I

YHDISTETYN PATENTTITUOMIOISTUIMEN PERUSSÄÄNTÖ

1 artikla

Perussäännön soveltamisala

Tähän perussääntöön sisältyvät sopimuksen 1 artiklassa perustettua yhdistettyä patenttituomioistuinta koskevat institutionaaliset ja varainhoitoa koskevat järjestelyt.

I LUKU

TUOMARIT

2 artikla

Tuomarien kelpoisuus

1. Kuka tahansa henkilö, joka on jonkin sopimusjäsenvaltion kansalainen ja täyttää sopimuksen 15 artiklassa ja tässä perussäännössä asetetut vaatimukset, voidaan nimittää tuomariksi.
2. Tuomareiden on osattava hyvin ainakin yhtä Euroopan patenttinviraston virallista kieltä.
3. Patenttioikeudenkäyntejä koskeva kokemus, joka on sopimuksen 15 artiklan 1 kohdan mukaisesti osoitettava nimittämistä varten, voidaan hankkia tämän perussäännön 11 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaisessa koulutuksessa.

3 artikla

Tuomarien nimittäminen

1. Tuomarit nimitetään sopimuksen 16 artiklassa esitetyn menettelyn mukaisesti.
2. Avoinna olevista paikoista on ilmoitettava julkisesti, ja ilmoituksissa on esitettävä 2 artiklan mukaiset asiaankuuluvat kelpoisuusvaatimukset. Neuvoa-antava komitea antaa lausunnon hakijoiden soveltuvuudesta tuomioistuimen tuomarin tehtävien hoitoon. Lausunnon on käsitettävä luettelo sopivimmista ehdokkaista. Luettelossa on oltava vähintään kaksi kertaa niin paljon ehdokkaita kuin on täytettäviä paikkoja. Tarvittaessa neuvoa-antava komitea voi suositella, että tuomariehdokas saa ennen nimittämispäätöstä 11 artiklan 4 kohdan a alakohdan mukaista patenttioikeudenkäyntejä koskevaa koulutusta.
3. Hallintokomitean on tuomareita nimittäessään varmistettava paras mahdollinen oikeudellinen ja tekninen asiantuntemus sekä tuomioistuimen tasapainoinen kokoonpano, joka pohjautuu mahdollisimman laajaan maantieteelliseen jakaumaan sopimusjäsenvaltioiden kansalaisten keskuudessa.
4. Hallintokomitea nimittää niin monta tuomaria kuin on tarpeen tuomioistuimen moitteettoman toiminnan varmistamiseksi. Hallintokomitea nimittää aluksi tarvittavan määrän tuomareita vähintään yhden kokoonpanon muodostamiseksi kussakin ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostossa ja vähintään kahden kokoonpanon muodostamiseksi muutoksenhakutuomioistuimessa.
5. Päätoimisten tai osa-aikaisten lainoppineiden tuomarien ja päätoimisten teknisen pätevyyden omaavien tuomarien nimittämistä koskevassa hallintokomitean päätöksessä on mainittava se tuomioistuimen oikeusaste ja/tai se ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaosto, johon kukin tuomari nimitetään, sekä se yksi tai useampi teknologian ala, jonka osalta teknisen pätevyyden omaava tuomari nimitetään.
6. Osa-aikaiset teknisen pätevyyden omaavat tuomarit nimitetään tuomioistuimen tuomareiksi ja otetaan tuomaripooliin heidän erityisen pätevyytensä ja kokemuksensa perusteella. Näiden tuomarien nimittämisessä tuomioistuimeen on varmistettava, että kaikki teknologian alat ovat edustettuina.

*4 artikla***Tuomarien toimikausi**

1. Tuomarit nimitetään kuuden vuoden toimikaudeksi, joka alkaa nimityskirjassa määrättyinä päivinä. Heidät voidaan nimittää uudelleen.
2. Jos nimityskirjassa ei ole määräystä alkamispäivästä, toimikausi alkaa sinä päivänä, jona nimityskirja on päivätty.

*5 artikla***Neuvoa-antavan komitean jäsenten nimittäminen**

1. Kukin sopimusjäsenvaltio ehdottaa neuvoa-antavaan komiteaan jäsentä, joka täyttää sopimuksen 14 artiklan 2 kohdassa asetetut vaatimukset.
2. Hallintokomitea nimittää neuvoa-antavan komitean jäsenet yhteisestä sopimuksesta.

*6 artikla***Vala**

Ennen tehtäviinsä ryhtymistä tuomarit vannovat julkisessa oikeuden istunnossa valan, jonka mukaan he suorittavat tehtävänsä puolueettomasti ja tunnollisesti sekä pitävät tuomioistuimen neuvottelut salassa.

*7 artikla***Esteettömyys**

1. Heti valan vannottuaan tuomarit allekirjoittavat juhlallisen vakuutuksen, jossa he lupaavat, että he toimikautensa aikana ja sen päätyttyä kunnioittavat tehtävästään johtuvia velvollisuuksia ja varsinkin osoittavat kunniallisuutta ja pidättyvyyttä, kun heille toimikauden päätyttyä tarjotaan tiettyjä tehtäviä tai etuja.
2. Tuomarit eivät saa osallistua käsittelyyn missään asiassa, jossa
 - a) he ovat olleet neuvonantajana;
 - b) he ovat olleet osapuolena tai toimineet jonkin osapuolen puolesta;
 - c) heitä on pyydetty antamaan lausunto tuomioistuimen, valituslautakunnan, sovittelu- tai välityspaneelein tai tutkintalautakunnan jäsenenä tai muussa ominaisuudessa;
 - d) heillä on henkilökohtainen tai taloudellinen etu kyseessä olevassa asiassa tai suhteessa johonkin osapuoleen; tai
 - e) he ovat johonkin osapuoleen tai osapuolten edustajaan sukulaisuussuhteessa.
3. Jos tuomari jostakin erityisestä syystä katsoo, että hänen ei tulisi osallistua tietyn asian ratkaisuun tai käsittelyyn, hänen on ilmoitettava siitä muutoksenhakutuomioistuimen presidentille tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille. Jos muutoksenhakutuomioistuimen presidentti tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti jostakin erityisestä syystä katsoo, että jonkun tuomarin ei tulisi osallistua tietyn asian käsittelyyn tai ratkaisuun tietyssä asiassa, muutoksenhakutuomioistuimen presidentin tai ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin on perusteltava tämä kirjallisesti ja ilmoitettava asiasta asianomaiselle tuomarille.

4. Kuka tahansa käsiteltävän asian osapuoli voi vastustaa tuomarin osallistumista käsittelyyn mistä tahansa 2 kohdassa mainitusta syystä tai jos tuomarin epäillään perustellusti olevan esteellinen.

5. Tämän artiklan soveltamiseen liittyvät ongelmat ratkaistaan puheenjohtajiston päätöksellä työjärjestyksen mukaisesti. Asianomaista tuomaria on kuultava, mutta hän ei saa osallistua asiaa koskeviin neuvotteluihin.

8 artikla

Tuomarien koskemattomuus

1. Tuomareilla on lainkäytöllinen koskemattomuus. Heidän koskemattomuutensa jatkuu heidän toimikautensa päätyttyä heidän virassaan suorittamiensa toimien osalta.

2. Puheenjohtajisto voi poistaa koskemattomuuden.

3. Jos koskemattomuus on poistettu ja tuomaria vastaan pannaan vireille rikosoikeudenkäynti, asian voi sopimusjäsenvaltiossa tutkia vain tuomioistuim, joka on toimivaltainen tuomitsemaan korkeimman kansallisen tuomioistuimen jäseniä.

4. Tuomioistuimen tuomareihin sovelletaan Euroopan unionin erioikeuksia ja vapauksia koskevaa pöytäkirjaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta tuomarien lainkäytöllistä koskemattomuutta koskevien tässä perussäännössä esitettyjen määräysten soveltamista.

9 artikla

Tehtävien päättymisen

1. Lukuun ottamatta 4 artiklassa tarkoitetun toimikauden päättymistä tai kuolintapauksia, tuomarin tehtävät päättyvät, kun hän eroaa tehtävästään.

2. Kun tuomari eroaa, erokirje osoitetaan muutoksenhakutuomioistuimen presidentille tai, kun on kyse ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareista, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille toimittavaksi edelleen hallintokomitean puheenjohtajalle.

3. Tuomari jatkaa tehtävissään, kunnes hänen seuraajansa ryhtyy tehtäviinsä, paitsi jos sovelletaan 10 artiklaa.

4. Avoimna oleva paikka täytetään nimittämällä uusi tuomari tämän edeltäjän toimikauden jäljellä olevaksi ajaksi.

10 artikla

Tehtävistä vapauttaminen

1. Tuomari voidaan vapauttaa tehtävistään tai häneltä voidaan sen sijasta evätä oikeus muihin etuihin ainoastaan, jos puheenjohtajisto päättää, että hän ei enää täytä vaadittavia edellytyksiä tai tehtävistään johtuvia velvoitteita. Asianomaista tuomaria on kuultava, mutta hän ei saa osallistua asiaa koskeviin neuvotteluihin.

2. Tuomioistuimen kirjaamo ilmoittaa tästä päätöksestä hallintokomitean puheenjohtajalle.

3. Jos tuomari vapautetaan tehtävistään tällaisella päätöksellä, paikka tulee avoimeksi sitä koskevasta ilmoituksesta.

11 artikla

Koulutus

1. Tuomareille annetaan asianmukaista ja säännöllistä koulutusta sopimuksen 19 artiklan mukaisesti perustetun koulutusohjelman mukaisesti. Puheenjohtajisto hyväksyy koulutusta koskevat säännöt, joilla varmistetaan koulutusohjelman toteuttaminen ja yleinen johdonmukaisuus.

2. Koulutusohjelman on toimittava foorumina asiantuntemuksen vaihdolle ja keskustelulle, erityisesti siten, että:

- a) järjestetään kursseja, konferensseja, seminaareja, työpajoja ja symposiumeja;
- b) tehdään yhteistyötä kansainvälisten organisaatioiden ja koulutuslaitosten kanssa teollis- ja tekijänoikeuksien alalla; sekä
- c) edistetään ja tuetaan ammatillista jatkokoulutusta.

3. Laaditaan vuotuinen työohjelma ja koulutusta koskevat suuntaviivat, joihin on sisällyttävä kunkin tuomarin osalta vuotuinen koulutus suunnitelma, jossa määritetään hänen tärkeimmät koulutustarpeensa koulutusta koskevien sääntöjen mukaisesti.

4. Koulutusohjelmassa on lisäksi:

- a) varmistettava tuomioistuimen tuomariehdokkaiden ja uusien tuomarien asianmukainen koulutus;
- b) tuettava hankkeita, joiden tarkoituksena on helpottaa yhteistyötä edustajien, patenttiasiamiesten ja tuomioistuimen välillä.

12 artikla

Palkka

Hallintokomitea vahvistaa muutoksenhakutuomioistuimen presidentin, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin, tuomarien, kirjaajan, apulaiskirjaajan ja henkilöstön palkat.

II LUKU

ORGANISAATIOTA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1 JAKSO

Yhteiset määräykset

13 artikla

Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti

1. Muutoksenhakutuomioistuimen kaikki tuomarit valitsevat keskuudestaan muutoksenhakutuomioistuimen presidentin kolmen vuoden toimikaudeksi. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voidaan valita kahdesti uudelleen.

2. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti valitaan salaisella äänestyksellä. Valituksi tulee ehdottoman äänitenemmistön saanut tuomari. Jos kukaan tuomareista ei saa ehdotonta äänitenemmistöä, pidetään toinen äänestyskierrös, jolloin valituksi tulee siinä eniten ääniä saanut tuomari.

3. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti johtaa muutoksenhakutuomioistuimen lainkäyttöä ja hallintoa sekä toimii täysistunnossa kokoontuvan muutoksenhakutuomioistuimen puheenjohtajana.

4. Jos muutoksenhakutuomioistuimen presidentin tehtävä päättyy ennen hänen toimikautensa päättymistä, hänelle valitaan seuraaja jäljellä olevaksi toimikaudeksi.

14 artikla

Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti

1. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen kaikki päätoimiset tuomarit valitsevat keskuudestaan ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin kolmen vuoden toimikaudeksi. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti voidaan valita kahdesti uudelleen.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen ensimmäisen presidentin on oltava sen sopimusjäsenvaltion kansalainen, jonka alueella keskusjaoston toimipaikka sijaitsee.
3. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti johtaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen lainkäyttöä ja hallintoa.
4. Edellä olevan 13 artiklan 2 ja 4 kohtaa sovelletaan vastaavasti ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiin.

15 artikla

Puheenjohtajisto

1. Puheenjohtajisto muodostuu muutoksenhakutuomioistuimen presidentistä, joka toimii sen puheenjohtajana, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentistä, kahdesta muutoksenhakutuomioistuimen tuomarien keskuudesta valitusta tuomarista, kolmesta ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomarien keskuudesta valitusta tuomioistuimen päätoimisesta tuomarista, sekä kirjaajasta, joka on äänioikeudeton jäsen.
2. Puheenjohtajisto hoitaa tehtäviään tämän perussäännön mukaisesti. Se voi siirtää tiettyjä tehtäviä yhdelle jäsenistään, sanotun kuitenkin rajoittamatta sen omaa vastuuta.
3. Puheenjohtajisto on vastuussa tuomioistuimen hallinnoinnista, ja erityisesti se
 - a) laatii työjärjestyksen muuttamista koskevat sopimuksen 41 artiklan mukaiset ehdotukset ja tuomioistuimen varainhoitosääntöjä koskevat ehdotukset;
 - b) valmistelee tuomioistuimen vuotuisen talousarvion, tilinpäätöksen ja vuosikertomuksen ja toimittaa ne budjettikomitealle;
 - c) laatii tuomarien koulutusohjelmaa koskevat suuntaviivat ja valvoo niiden täytäntöönpanoa;
 - d) tekee päätökset kirjaajan ja apulaiskirjaajan nimittämisestä ja vapauttamisesta tehtävistä;
 - e) vahvistaa kirjaamoja sekä alakirjaamoja koskevat säännöt;
 - f) antaa sopimuksen 83 artiklan 5 kohdan mukaisen lausunnon.
4. Kirjaaja ei osallistu 7, 8, 10 ja 22 artiklassa tarkoitettujen puheenjohtajiston päätösten tekemiseen.
5. Puheenjohtajisto voi tehdä päteviä päätöksiä ainoastaan kun sen kaikki jäsenet ovat läsnä tai asianmukaisesti edustettuina. Päätökset tehdään äänen enemmistöllä.

16 artikla

Henkilöstö

1. Tuomioistuimen virkamiesten ja muiden työntekijöiden tehtävänä on avustaa muutoksenhakutuomioistuimen presidenttiä, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä, tuomareita ja kirjaajaa. He ovat kirjaajan alaisia muutoksenhakutuomioistuimen presidentin ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin valvonnassa.
2. Hallintokomitea vahvistaa tuomioistuimen virkamiesten ja muiden työntekijöiden henkilöstösäännöt.

17 artikla

Lomakaudet

1. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti vahvistaa puheenjohtajistoa kuultuaan lomakausien keston ja virallisten vapaapäivien noudattamista koskevat säännöt.

2. Lomakausien aikana muutoksenhakutuomioistuimen presidentin ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin tehtäviä voi hoitaa kuka tahansa tuomari, jota kyseessä oleva presidentti pyytää niin tekemään. Kiireellisissä tapauksissa muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voi kutsua tuomarit koolle.
3. Muutoksenhakutuomioistuimen presidentti voi asianmukaisissa olosuhteissa myöntää virkavapaata muutoksenhakutuomioistuimen tuomareille ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentti ensimmäisen asteen tuomioistuimen tuomareille.

2 JAKSO

Ensimmäisen asteen tuomioistuin

18 artikla

Paikallis- tai aluejaoston perustaminen ja lakkauttaminen

1. Paikallis- tai aluejaoston perustamiseksi esitettävä yhden tai useamman sopimusjäsenvaltion pyyntö osoitetaan hallintokomitean puheenjohtajalle. Siinä on ilmoitettava paikallis- tai aluejaoston toimipaikka.
2. Paikallis- tai aluejaoston perustamisesta tehtävässä hallintokomitean päätöksessä ilmoitetaan kyseisen jaoston tuomarien lukumäärä, ja päätös on julkinen.
3. Hallintokomitea tekee päätöksen paikallis- tai aluejaoston lakkauttamisesta sen sopimusjäsenvaltion pyynnöstä, jossa paikallisjaosto sijaitsee, tai aluejaostoon osallistuvien sopimusjäsenvaltioiden pyynnöstä. Paikallis- tai aluejaoston lakkauttamista koskevassa päätöksessä on ilmoitettava päivämäärä, jonka jälkeen jaoston käsiteltäväksi ei voida enää antaa uusia asioita, ja jaoston lakkauttamispäivä.
4. Paikallis- tai aluejaostoon määrätty tuomarit määrätään keskusjaostoon kyseisen paikallis- tai aluejaoston lakkauttamispäivästä, ja jaostossa vielä vireillä olevat asiat sekä alakirjaamo ja kaikki sen asiakirjat siirretään keskusjaostoon.

19 artikla

Kokoonpanot

1. Tuomarien osoittamisesta ja asioiden jakamisesta jaostossa sen kokoonpanoille määrätään työjärjestyksessä. Yksi kokoonpanon tuomareista nimetään puheenjohtajana toimivaksi tuomariksi työjärjestyksen mukaisesti.
2. Kokoonpanot voivat työjärjestyksen mukaisesti siirtää tietyt tehtävät yhdelle tai useammalle tuomareistaan.
3. Työjärjestyksen mukaisesti kuhunkin jaostoon voidaan nimetä pysyvä tuomari, joka käsittelee kiireelliset tapaukset.
4. Tapauksissa, joissa asiaa käsittelee sopimuksen 8 artiklan 7 kohdan mukaisesti yksi tuomari tai pysyvä tuomari tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti, kyseinen tuomari suorittaa kokoonpanon kaikki tehtävät.
5. Yksi kokoonpanon tuomareista toimii työjärjestyksen mukaisesti esittelijänä.

20 artikla

Tuomaripooli

1. Kirjaaja laatii luettelon, jossa ovat tuomaripoolin tuomareiden nimet. Kunkin tuomarin osalta luettelossa esitetään vähintään kyseessä olevan tuomarin kielitaito, teknologian ja kokemuksen ala sekä hänen aiemmin käsittelemänsä asiat.

2. Ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentille osoitetussa pyynnössä osoittaa tuomaripoolista tuomari on ilmoitettava erityisesti asian kohde, kokoonpanon tuomarien käyttämä Euroopan patenttiviraston virallinen kieli, oikeudenkäyntikieli ja vaadittu teknologian ala.

3 JAKSO

Muutoksenhakutuomioistuin

21 artikla

Kokoonpanot

1. Tuomarien osoittamisesta ja asioiden jakamisesta kokoonpanoille määrätään työjärjestyksessä. Yksi kokoonpanon tuomareista nimitetään puheenjohtajana toimivaksi tuomariksi työjärjestyksen mukaisesti.
2. Muutoksenhakutuomioistuin voi puheenjohtajana toimivan tuomarin ehdotuksesta päättää saattaa asian täysistunnon käsiteltäväksi, jos asia on poikkeuksellisen tärkeä ja erityisesti jos päätös voi vaikuttaa tuomioistuimen oikeuskäytännön yhtenäisyyteen ja johdonmukaisuuteen.
3. Kokoonpanot voivat työjärjestyksen mukaisesti siirtää tietyt tehtävät yhdelle tai useammalle tuomareistaan.
4. Yksi kokoonpanon tuomareista toimii työjärjestyksen mukaisesti esittelijänä.

4 JAKSO

Kirjaamo

22 artikla

Kirjaajan nimittäminen ja vapauttaminen tehtävistä

1. Puheenjohtajisto nimittää tuomioistuimen kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi. Kirjaaja voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.
2. Kaksi viikkoa ennen kirjaajan nimittäispäivää muutoksenhakutuomioistuimen presidentti antaa puheenjohtajistolle tiedoksi tointa varten toimitetut hakemukset.
3. Ennen tehtäviinsä ryhtymistä kirjaaja vannoo puheenjohtajistossa valan, jonka mukaan hän suorittaa kirjaajan tehtävät puolueettomasti ja tunnollisesti.
4. Kirjaaja voidaan vapauttaa tehtävistään vain, jos hän ei enää täytä tehtävistään johtuvia velvoitteita. Puheenjohtajisto tekee päätöksensä kirjaajaa kuultuaan.
5. Jos kirjaajan toimi tulee avoimeksi ennen toimikauden päättymistä, puheenjohtajisto nimittää uuden kirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi.
6. Kirjaajan ollessa poissa tai estynyt hoitamasta tehtäviään tai jos tämä toimi on avoimena, muutoksenhakutuomioistuimen presidentti nimeää puheenjohtajistoa kuultuaan tuomioistuimen henkilöstöön kuuluvan hoitamaan kirjaajan tehtäviä.

23 artikla

Kirjaajan tehtävät

1. Kirjaaja avustaa tuomioistuinta, muutoksenhakutuomioistuimen presidenttiä, ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidenttiä ja tuomareita heidän tehtäviensä suorittamisessa. Kirjaaja on vastuussa kirjaamon toiminnan järjestämisestä ja toiminnasta muutoksenhakutuomioistuimen presidentin valvonnassa.

2. Kirjaaja on vastuussa erityisesti seuraavista tehtävistä:
 - a) tiedot kaikista tuomioistuimessa käsiteltävinä olevista asioista sisältävän rekisterin pitäminen;
 - b) sopimuksen 18 artiklan, 48 artiklan 3 kohdan ja 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittujen luetteloiden pitäminen ja hallinnointi;
 - c) luettelon pitäminen ja julkaiseminen sopimuksen 83 artiklan mukaisesti pois sulkemista ja pois sulkemisen peruuttamista koskevista ilmoituksista;
 - d) tuomioistuimen päätösten julkaiseminen, jollei luottamuksellisten tietojen suojasta muuta johdu;
 - e) vuosikertomusten julkaiseminen tilastotietoineen; sekä
 - f) sen varmistaminen, että sopimuksen 83 artiklan mukaiset pois sulkemista koskevat tiedot ilmoitetaan Euroopan patenttivirastolle.

24 artikla

Rekisterin pitäminen

1. Yksityiskohtaiset säännöt tuomioistuimen rekisterin pitämisestä ovat puheenjohtajiston hyväksymissä kirjaamoa koskevilla säännöillä.
2. Kirjaamon asiakirjojen saatavuutta koskevat säännöt vahvistetaan työjärjestyksessä.

25 artikla

Alakirjaamot ja apulaiskirjaaja

1. Puheenjohtajisto nimittää apulaiskirjaajan kuuden vuoden toimikaudeksi. Apulaiskirjaaja voidaan nimittää uudeksi toimikaudeksi.
2. Sovelletaan 22 artiklan 2–6 kohtaa vastaavasti.
3. Apulaiskirjaaja on vastuussa alakirjaamoiden toiminnan järjestämisestä ja toiminnasta kirjaajan ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen presidentin valvonnassa. Apulaiskirjaajan tehtäviin kuuluu erityisesti:
 - a) pitää kirjaa kaikista ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetuista asioista;
 - b) ilmoittaa kirjaamoon kaikki ensimmäisen asteen tuomioistuimen käsiteltäviksi saatetut asiat.
4. Apulaiskirjaaja avustaa ensimmäisen asteen tuomioistuimen jaostoja myös hallinnollisissa ja toimistotehtävissä.

III LUKU

VARAINHOITOA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

26 artikla

Talousarvio

1. Budjettikomitea hyväksyy talousarvion puheenjohtajiston ehdotuksesta. Talousarvio laaditaan varainhoitosäännöissä vahvistettujen yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti, jotka on vahvistettu 33 artiklan mukaisesti.
2. Puheenjohtajisto voi talousarvion puitteissa ja varainhoitosääntöjen mukaisesti siirtää varoja budjettikohdasta tai alakohdasta toiseen.

3. Kirjaaja vastaa talousarvion täytäntöönpanosta varainhoitosääntöjen mukaisesti.
4. Kirjaajan on vuosittain annettava talousarvion täytäntöönpanoa koskeva edellisen varainhoitovuoden tilinpäätös, jonka puheenjohtajisto hyväksyy.

27 artikla

Menojen hyväksyminen

1. Talousarvioon otetut menot hyväksytään yhdeksi tilikaudeksi, jollei varainhoitosäännöissä toisin määrätä.
2. Muut kuin henkilöstömenoihin liittyvät määrärahat, jotka ovat tilikauden lopulla käyttämättä, voidaan varainhoitosääntöjen mukaisesti siirtää, ei kuitenkaan seuraavan tilikauden loppua kauemmaksi.
3. Määrärahat jaetaan budjettikohtiin menotyyppin ja käyttötarkoituksen mukaan, ja budjettikohdat jaotellaan tarvittavassa määrin varainhoitosääntöjen mukaisesti.

28 artikla

Ennakoimattomia menoja koskevat määrärahat

1. Tuomioistuimen talousarvio voi sisältää määrärahoja ennakoimattomia menoja varten.
2. Tuomioistuimen on saatava budjettikomitealta etukäteen lupa näiden määrärahojen käyttöön.

29 artikla

Tilikausi

Tilikausi alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

30 artikla

Talousarvion valmistelu

Puheenjohtajisto toimittaa tuomioistuimen talousarvioarvioesityksen budjettikomitealle viimeistään varainhoitosäännöissä määrättyinä ajankohtana.

31 artikla

Alustava talousarvio

1. Jos budjettikomitea ei ole hyväksynyt talousarviota tilikauden alkuun mennessä, menoja voidaan suorittaa kuukausittain kunkin budjettikohdan tai muun talousarvion jaottelun mukaan ja varainhoitosääntöjen mukaisesti siten, että käytetään enintään yksi kahdestoistaosa edellisen tilikauden talousarviomäärärahoista, edellyttäen kuitenkin, että puheenjohtajiston käyttöön näin asetut määrärahat eivät ylitä yhtä kahdestoistaosaa talousarvioesityksen määrärahoista.
2. Budjettikomitea voi 1 kohdan muita määräyksiä noudattaen sallia menot, jotka ylittävät yhden kahdestoistaosan edellisen tilikauden talousarviomäärärahoista.

32 artikla

Tilintarkastus

1. Riippumattomat tilintarkastajat tarkastavat tuomioistuimen vuotuisen tilinpäätöksen. Budjettikomitea nimeää tilintarkastajat ja tarvittaessa erottaa heidät.

2. Tilintarkastuksella, joka on suoritettava ammattimaista tilintarkastusta koskevien standardien mukaisesti ja tarvittaessa paikan päällä, varmistetaan, että talousarvio on pantu täytäntöön laillisesti ja moitteettomasti sekä että tuomioistuimen taloushallinnossa on noudatettu taloudellisuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteita. Tilintarkastajien on laadittava kunkin tilikauden päätyttyä kertomus, joka sisältää allekirjoitetun tarkastuslausuman.

3. Puheenjohtajisto toimittaa budjettikomitealle tuomioistuimen vuotuisen tilinpäätöksen, vuotuisen talousarvion täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen edelliseltä tilikaudelta ja tilintarkastuskertomuksen.

4. Budjettikomitea hyväksyy vuotuisen tilinpäätöksen ja tilintarkastuskertomuksen ja myöntää puheenjohtajistolle vastuuvapauden talousarvion täytäntöön panosta.

33 artikla

Varainhoitosäännöt

1. Hallintokomitea hyväksyy varainhoitosäännöt. Hallintokomitea muuttaa niitä tuomioistuimen ehdotuksesta.

2. Varainhoitosäännöissä määrätään erityisesti seuraavista seikoista:

- a) talousarvion laadintaa ja täytäntöönpanoa sekä tilintekoa ja tilintarkastusta koskevat järjestelyt;
- b) menetelmät ja menettelyt, joilla maksut ja rahoitusosuudet, mukaan lukien sopimuksen 37 artiklassa edellytetyt ensimmäiset rahoitusosuudet, asetetaan tuomioistuimen käyttöön;
- c) tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien vastuuta koskevat säännöt ja heidän valvontaansa koskevat järjestelyt; sekä
- d) yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaatteet, joiden pohjalta talousarvio ja vuotuinen tilinpäätös on laadittava.

IV LUKU

MENETTELYÄ KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

34 artikla

Päätösneuvottelujen luottamuksellisuus

Tuomioistuimen päätösneuvottelut ovat salaisia ja pysyvät sellaisina.

35 artikla

Päätökset

1. Jos kokoonpanossa on parillinen luku tuomareita, tuomioistuimen päätökset tehdään kokoonpanon enemmistöllä. Jos äänet menevät tasan, puheenjohtajan ääni ratkaisee.

2. Jos jonkin kokoonpanon tuomari on estynyt olemasta läsnä, toisen kokoonpanon tuomari voidaan kutsua osallistumaan asian käsittelyyn työjärjestyksen mukaisesti.

3. Tapauksissa, joissa muutoksenhakutuomioistuimen on tämän perussäännön nojalla tehtävä päätös täysistunnossa, tällainen päätös on pätevä vain, jos sen on tehnyt vähintään 3/4:n enemmistö täysistuntoon kuuluvista tuomareista.

4. Tuomioistuimen päätöksiin sisällytetään päätöksen tehneiden tuomareiden nimet.
5. Päätöksen tehneet tuomarit, muutoksenhakutuomioistuimen päätösten osalta kirjaaja ja ensimmäisen asteen tuomioistuimen päätösten osalta apulaiskirjaaja allekirjoittavat päätökset. Ne luetaan julkisessa istunnossa.

36 artikla

Eriävät mielipiteet

Kokoonpanon tuomarin sopimuksen 78 artiklan mukaisesti erillään esittämä eriävä mielipide on perustettava ja annettava kirjallisesti, ja kyseisen mielipiteen esittävän tuomarin on allekirjoitettava se.

37 artikla

Yksipuolinen tuomio

1. Käsiteltävän asian osapuolen pyynnöstä asiassa voidaan antaa yksipuolinen tuomio työjärjestyksen mukaisesti, jos toinen osapuoli, jolle on annettu tiedoksi haastehakemus tai vastaava asiakirja, ei anna kirjallista vastinetta tai ei saavu suulliseen käsittelyyn. Tällaiseen tuomioon voidaan hakea muutosta yhden kuukauden kuluessa sen antamisesta tiedoksi osapuolelle, jota vastaan yksipuolinen tuomio on annettu.
2. Muutoksenhaku ei lykkää yksipuolisen tuomion täytäntöönpanoa, ellei tuomioistuin päätä toisin.

38 artikla

Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetut kysymykset

1. Noudatetaan Euroopan unionin tuomioistuimen vahvistamia menettelyjä, jotka koskevat ennakkoratkaisupyyntöjen tekemistä Euroopan unionissa.
2. Jos ensimmäisen asteen tuomioistuin tai muutoksenhakutuomioistuin on päättänyt saattaa Euroopan unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen tai Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen tulkintaa tai Euroopan unionin toimielinten säädösten pätevyyttä tai tulkintaa koskevan kysymyksen, se keskeyttää asian käsittelyn.

—

LIITE II

ASIOIDEN JAKAUTUMINEN KESKUSJAOSTOSSA ⁽¹⁾

LONTOON toimipiste	PARIISIN toimipaikka	MÜNCHENIN toimipiste
A) Päivittäistavarat	Presidentin toimisto B) Operaatioiden toteuttaminen, kuljetus	F) Konetekniikka, valaistus, lämmitys, aseet, räjäytystyöt
C) Kemia, metallurgia	D) Tekstiilit, paperi E) Kiinteät rakenteet G) Fysiikka H) Sähkö	

⁽¹⁾ Luokittelu kahdeksaan osastoon (A–H) perustuu Maailman henkisen omaisuuden järjestön kansainväliseen patenttiluokitusjärjestelmään (<http://www.wipo.int/classifications/ipc/en>).

TILAUSHINNAT 2013 (ilman ALV:a, sisältää normaalit lähetyskulut)

Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	1 300 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, paperipainos, vuosittainen DVD	22 EU:n virallista kieltä	1 420 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L-sarja, vain paperipainos	22 EU:n virallista kieltä	910 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, L- ja C-sarjat, kuukausittainen (kumulatiivinen) DVD	22 EU:n virallista kieltä	100 euroa/vuosi
Virallisen lehden täydennysosa (S-sarja), tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat, DVD, ilmestyy kerran viikossa	Monikielinen: 23 EU:n virallista kieltä	200 euroa/vuosi
Euroopan unionin virallinen lehti, C-sarja – kilpailut	Kilpailua koskevilla kielillä	50 euroa/vuosi

Euroopan unionin virallisilla kielillä ilmestyvästä *Euroopan unionin virallisesta lehdestä* on tilattavissa 22 eri kieliversiota. Tilaus käsittää L-sarjan (Lainsäädäntö) ja C-sarjan (Tiedonantoja ja ilmoituksia).

Jokainen kieliversio tilataan erikseen.

Virallisessa lehdessä L 156 18. kesäkuuta 2005 julkaistun neuvoston asetuksen (EY) N:o 920/2005 mukaan velvollisuus laatia kaikki säädökset iirin kielellä ja julkaista ne tällä kielellä ei väliaikaisesti sido Euroopan unionin toimielimiä, joten iirin kielellä julkaistavat viralliset lehdet ovat myynnissä erikseen.

Virallisen lehden täydennysosan (S-sarja – tarjouskilpailut ja julkiset hankinnat) tilaukseen sisältyvät kaikki 23 virallista kieliversiota yhdellä monikielisellä DVD-levyllä.

Euroopan unionin virallisen lehden tilaajat voivat pyynnöstä saada virallisen lehden liitteitä. Tilaajille ilmoitetaan liitteiden ilmestymisestä *Euroopan unionin viralliseen lehteen* sisältyvässä kohdassa ”Huomautus lukijalle”.

Myynti ja tilaukset

Maksulliset julkaisut, kuten *Euroopan unionin virallinen lehti*, ovat tilattavissa jälleenmyyjiltämme. Luettelo jälleenmyyjistä löytyy seuraavasta internetosoitteesta:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_fi.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) on suora ja maksuton portti Euroopan unionin lainsäädäntöön. Sivustolla voi tarkastella *Euroopan unionin virallista lehteä* ja siellä ovat nähtävillä myös sopimukset, lainsäädäntö, oikeuskäytäntö ja lainsäädännön valmisteluasiakirjat.

Lisätietoja Euroopan unionista löytyy osoitteesta: <http://europa.eu>

**Euroopan unionin julkaisu-
toimisto**
2985 Luxembourg
LUXEMBURG

FI